

Statistikk fra NM

Antall deltagere 113 (inkludert funksjonærer som hoppet). Klubbvis fordel:

Klubb	Deltagere	Hopp
NIMBUS	12	97
IKAROS	5	48
OSLO	19	192
KJEVIK	5	56
NTH	18	152
GRENLAND	3	25
BODØ	6	77
TROMS	7	120
ANDØYA	2	11
STAVANGER	5	98
BERGEN	6	49
DRAMMEN	9	138
HAGL	2	12
CINCLUS	3	24
VESTERÅLEN	1	6
PEGASUS	1	1
ASKER & BÆRUM	3	21
HARSTAD	2	7
ØRLAND	0	0
KIRKENES	0	0
USA	2	39
DANMARK	2	8

TOTALT ANTALL HOPP: 1181

FORDELING

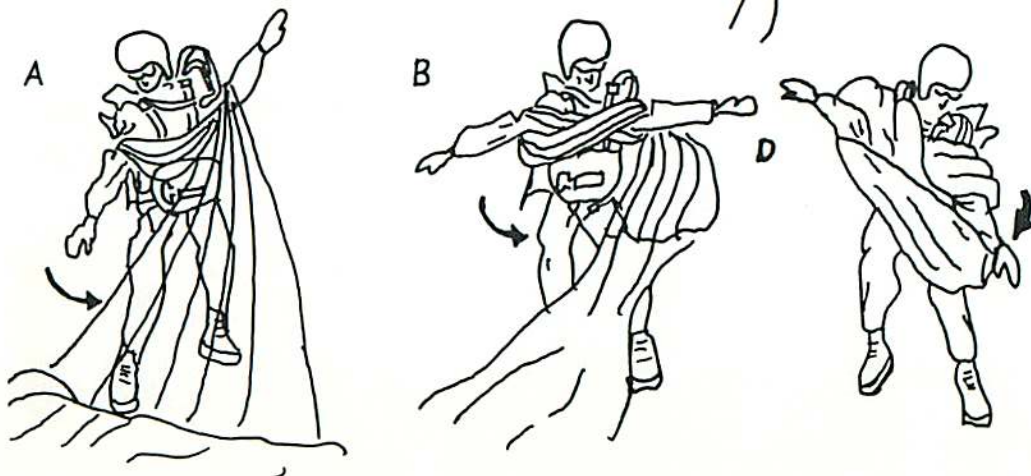
RW:	342	Hopp
PRESISJON:	360	"
LAGPRESISJON:	167	"
STIL:	129	"
TRENINGSHOPPING:	152	"
DRIVERHOPP:	31	

FLYTTID UH-1B:	27:50
TILDELT	28:00

ANTALL HOPP FRA UH-1B: 505

Hurtig feltpakking

SKISSER: FINN OVE GAASØY

FALLSKJERMSEKSJONEN

NORGES LUFTSPORTSFORBUND

Nr.3.1977 5. årgang

FRITT-FALL

WE'LL SEND SPOTTER TO YOUR HOME!!

654 WASHINGTON ST., BRAINTREE, MA. 02184 RENEWAL? CHECK HERE ☐

print name _____

street _____ city _____ state _____ zip _____

\$4.00-Mail Anywhere • \$8.00-Airmail for Canada • \$12.00-Airmail for World

SISTE NYTT FRA "PARALEAF"

Interessen for fallskjermhopping har i den senere tid hatt en fin økning, noe man lett kan få konstateret etter å ha lest rapporter om nystartede klubber rundt omkring i landet. Men at interessen bare var konsentrert innenfor landets grenser er langt fra tilfelle.

På et høytidlig møte i sjøen ombord på M/S "Fernleaf" ble landets første utenlandske fallskjermklubb konstituert. Det vil si en norsk klubb men utenfor Norges grenser. Klubben fikk navnet "Paraleaf".....

Kursvirksomheten ble straks satt i gang, da interessen for sporten til å begynne med var enorm, ja de fleste kurs var fulltegnet på "no time".

Skjærtorsdag, mens skipet befant seg i Rotterdam var D-dagen kommet for klubbens første hopp. Fernleafs kaptein, kaptein Ørgersen, var en av dem som da hadde fullført første kurs. Etter iherdig påseling foregikk første hopp fra undertegnede kjøleskap iført en Strato-Star og en 26 fots styrbar reserve. Et kanskje noe uvanlig avansert utstyr for en nybegynner, men skipets HI hadde i samsvar med fagkomiteen fått grønt lys for bruk av slikt utstyr ved denne anledning. Hoppet ble ikke godkjent, balansenervene klikket, ukontrollert flatspinn og fremfor alt, en meget dårlig landing. Ørgersen viste tydelig tegn på lettelse da dette ble gjort kjent for ham. Etter "Fernleaf"s progressjonsplan (også godkjent av Fagkomiteen etter mye fram og tilbake) skulle neste trinn være fritt-fall fra toppen av radar-masten og ned i bunnen av luke nr. 9 (56meter). Nå måtte altså kjøleskaps-høyden gjentaes. At eleven (til høyre på bildet) iførte seg polarjakke skyldes at han fikk kalde føtter like før han ble beordret til første svev. Til slutt hører det med til historien at kaptein Ørgersen ikke er å finne blant rekkene av aktive hoppere lenger. Etter hans egne uttalelser svarte ikke hans korte svev til forventningene, men moro var det i alle fall å ha prøvd, svarte han med et smil på undertegnede spørsmål om hvorfor støvlene var lagt på hylla.

Denne hyggelige fortellingen er innsendt av vår seilende hopper, Bentzon, D-65 fra Bergen Fallskjermklubb.

Klubbens hovedinstruktør, Bentzon D-65, driver det vi kaller "skikkelig påseling". Som vi ser så går det ganske hardt ut over eleven.....

FRITT-FALL

FALLSKJERMKLUBBER I NORGE:

ANDØYA FSK, v/Torbjørn Haugen, Helmer Hansens vei 11, 9480 Andenes.
 ASKER & BÆRUM FSK, v/Form. Tom Moberg, Kullebunnveien 8, 1370 Asker.
 BERGEN FSK, 5069 Bergen Lufthavn.
 BODØ FSK, v/Form. Per A. Jeremiassen, Roald Amundsensvei 12, 8000 Bodø.
 CINCLUS FSK, 2770 Jaren.
 DRAMMEN FSK, Boks 2106, Strømsø, 3001 Drammen.
 GRENLAND FSK, v/Gunleik T. Lindheim, 3810 Gvarv.
 HA-G-L FSK, v/Arne Smebold, Bjørkan, 2390 Moelv.
 HARSTAD FSK, Boks 890, 9401 Harstad.
 IKAROS FSK, Boks 14, 1405 Langhus.
 KIRKENES FSK, v/Iver Bye, GSV, Boks 130, 9901 Kirkenes.
 KJEVIK FSK, v/P.O. Baarli, Harald Hårfagresvei 4, 4600 Kristiansand S.
 NIMBUS FSK, Boks 3, 1580 Rygge.
 NTH FSK, Stud post 243, 7034 Trondheim-NTH.
 OSLO FSK, Postboks 3836 Ullevål Hageby, Oslo 8.
 PEGASUS FSK, Boks 30, 2201 Kongsvinger.
 STAVANGER FSK, Boks 712, 4001 Stavanger.
 TROMS FSK, Boks 200, 9201 Bardufoss.
 VESTERÅLEN FSK, v/form Arvid Olsen, 8470 Bø i Vesterålen.
 ØRLAND FSK, v/lit. Per Knutsen, Adm.gr., Ørland Flystasjon, 7130 Brekstad.

Saksbehandlingsadresser:

Henvendelser til Fallskjermseksjonen/NLF rettes til:

TOR GUNDERSEN, Overlege Kindts gt.4,
 7000 Trondheim.
 Telf. 0800-1600: (075) 35550.

Der det gjelder rutinemessige henvendelser, bes disse rettet til arbeidsutvalgets formann:

HELGE SANDNES, boks 12, 1580 Rygge.
 Telf. 0830-1530: (032) 60040 linje 277.

Henvendelser til Konkurransekomiteen: KJELL GRANBAKKEN, Boks 15, 2151 Årnes.
 Telf priv: (02) 989000 linje 3664.

Henvendelser til Fagkomiteen (dispensasjonssaker, uhellsrapporter etc): FINN OVE GAASØY, Klosterhaugen 7, 5000 Bergen.

Henvendelser vedrørende materiellspørsmål, typegodkjenning etc, skjer som før til Materiellsjefen: EILIF NESS, Boks 343, 1601 Fredrikstad.
 Telf. (032) 11942.

FALLSKJERM SEKSJONEN:

FORMANN:

TOR GUNDERSEN

NESTFORMANN:

HELGE SANDNES

SEKRETÆR

BJØRN BAKKE

MEDLEMMER:

LARS THOEN

TOROLF PAULSHUS

VARAMENN:

EILIF NESS

GUNNAR THOMSEN

Henvendelser om sertifikater, lisenser og tilhørende skjemaer, samt NOTAM søknader: NORSK AERO KLUBB, Nedre Slottsgate 17, OSLO 1.

Svein Johansen's norgesmesterskap i pres i 76 og 77 er ingen tilfeldighet. Han er Norges desidert beste presisjonshopper, og i Nordisk i år fikk han en hedelig bronse-medalje. Uten en "sleiv" på fattige 34 cm kunne det ha blitt Gull!

Sammen med Tuominen fra broderlandet Finland hadde Svein flest Dead Center i Nordisk: 7 DC ut av 12 hopp.....

NORDISK 77

EN RUNDSPØRRING BLANT DE NORSKE DELTAGERNE STADFESTER ØSTERSUNDS FALLSKJERMKLUBBS GODE RYKTE SOM ARRANGØR-KLUBB. DE SVENSKE VERTENE VARTET OPP MED ET PRIKKFRITT ARRANGEMENT, OG DET VAR KUN VÆRET SOM SVIKTET. NORGE TOK EN GULL: I LAGPRESISJON.....

LAND	PRES	STIL	LAG	TOT
1. FINLAND	2,08	20,35	1,28	23,71
2. NORGE	3,77	22,82	0,98	27,57
3. SVERIGE	3,82	23,41	1,08	28,31
4. DANMARK	8,35	25,43	1,65	35,43

RESULTATER, LAGPRES:	TOT				
1. NORGE	0,26	0,14	0,30	3,68	0,54 4,92
2. SVERIGE	1,77	0,96	0,35	2,26	0,04 5,38
3. FINLAND	0,73	3,37	2,20	0,08	0,00 6,38
4. DANMARK	0,36	2,71	1,94	1,39	1,83 8,23

NORDISK MESTERSKAP 1977

RESULTATER, INDIVIDUELL PREISJON:

1. T. MÅNSEN	SVE	0,14	0,09	0,00	0,05	0,01	0,00	0,09	0,02	0,40
2. M. JAASKELAINEN	FIN	0,10	0,01	0,08	0,05	0,17	0,01	0,00	0,00	0,42
3. S. JOHANSEN	NOR	0,00	0,01	0,34	0,00	0,00	0,13	0,00	0,10	0,58
4. B. STEPHENSEN	DAN	0,01	0,42	0,00	0,00	0,01	0,02	0,08	0,36	0,90
5. C. ÅSTRØM	SVE	0,12	0,00	0,00	0,03	0,11	0,00	0,62	0,30	1,18
6. T. SOINI	FIN	0,86	0,08	0,04	0,01	0,00	0,05	0,26	0,11	1,41
7. A. TAKKALA	FIN	0,00	0,06	0,09	0,00	0,02	0,01	1,05	0,26	1,49
8. P. TUOMINEN	FIN	0,00	1,09	0,00	0,03	0,00	0,00	0,05	0,48	1,65
9. H. STENSAAS	NOR	0,10	0,15	0,00	0,01	0,00	0,12	0,76	0,51	1,65
10. R. HAIKAMEN	FIN	0,03	0,00	0,08	1,63	0,03	0,00	0,00	0,02	1,79
11. K. OLSSON	NOR-SVE	0,92	0,19	0,00	0,32	0,15	0,17	0,01	0,07	1,83
12. P. FRANK	DAN	0,21	0,05	0,37	0,37	0,00	0,02	0,29	1,05	2,36
13. B. DOMEIJ	SVE	0,00	0,56	0,09	0,07	1,73	0,03	0,12	0,22	2,82
14. R. LAGERKVIST	SVE	0,08	0,10	0,19	0,11	0,72	0,51	0,17	1,21	3,09
15. R. PRØILLAND	NOR	2,23	0,15	0,28	0,00	0,24	0,07	0,07	0,06	3,10
16. H. LAITINEN	FIN	2,05	0,02	0,03	0,00	0,00	0,00	1,20	0,20	3,50
17. M. HEINO	FIN	0,15	0,83	0,19	1,26	0,07	1,12	0,59	0,08	4,29
18. U. ALPFORS	SVE	0,92	0,36	0,04	0,00	1,61	0,01	1,22	0,20	4,36
19. G. THOMSEN	NOR	0,14	0,30	0,43	0,79	0,18	0,53	0,91	1,32	4,60
20. K. SÆTRE	NOR	0,00	0,04	0,00	1,23	0,05	0,52	1,51	1,41	4,76
21. E. MALTESEN	DAN	0,41	0,16	0,46	0,09	0,12	0,03	0,77	3,24	5,28
22. T. SKOGSBERG	NOR	0,54	0,82	2,16	0,12	0,83	0,17	0,65	0,26	5,55
23. E. KATO HANSEN	NOR	0,05	0,13	1,42	1,33	1,51	0,89	0,27	0,58	6,18
24. J. HOLSTEIN	DAN	3,37	0,05	0,07	1,15	0,79	0,65	0,00	0,11	6,19
25. M. CLAUSEN	DAN	3,04	0,06	0,07	0,79	0,00	1,30	0,65	1,16	7,07
26. K. DAHLG-JOHANS	DAN	1,57	2,28	4,50	2,27	0,27	0,03	0,03	1,47	12,42
27. L-O NORDIN	SVE	1,11	0,00	0,61	0,37	1,58	0,24	1,27	7,85	13,03
28. J. ANDERSEN	DAN	2,56	0,06	0,70	0,17	0,56	0,15	--	--	24,20

Stor stemning på feltet. Over t.v. Hilde Pettersen. "EVAS KOLONIAL", over t.h. ga dommerne pusterom.

Til høyre: Fotografen på rypejakt.

NM -77

Nederst: Rundt RW-HPL Svein Erik Jacobsen smiler Torolf Paulshus, Claus Heen, Hans Frisak og Tor Gundersen, også kalt:

„KARA“

RW-laget "Karsk i Koppen". Fra venstre: Rune Andreassen, Roy Hovde, Jan-Helge Furnesvik og Bernt Berge.

Laget ble nr.3 under NM, Egil Bakke deltok da istedet for Roy, som ble skadet en tid i forveien.

Bildet til høyre viser Gorrhysen Claus Heen, Oslo-gutt som har lært å sette pris på Trønder-karken. Han er en av de mest aktive i NTH Fallskjermklubb og har ennå mange, mange gode år foran seg ved universitetet.....
Fotos: POP

DM IND. PRÆCISION STIL

Resultatliste: Stil

Nr. Navn	Klub	1.	2.	3.	4.	Total
1 Bjørn Stephensen	HFK	9.5	9.6	10.0	9.7	38.8
2 Erik Justesen	JFC	9.4	10.2	9.7	10.4	39.7
3 Palle Frank	AFK	10.6	10.2	10.9	10.6	42.3
4 Kurt Hansen	JFC	10.3	10.2	11.0	11.8	43.3
5 John Holstein	FF-66	10.0	10.7	12.3	13.9	46.9
6 Erik Maltesen	JFC	10.8	11.0	11.2	12.0	47.0
7 Mogens Clausen	JFC	12.4	11.9	11.6	11.3	47.2
8 Lisa Holstein	FF-66	12.4	12.2	13.0	12.3	49.9

Resultatliste: Individuell præcision

Nr. Navn	Klub	1.rd.	2.rd.	3.rd.	4.rd.	5.rd.	6.rd.	7.rd.	8.rd.	Total
1 Palle Frank	AFK	DC	DC	DC	DC	DC	DC	DC	DC	0.00
2 Bjørn Stephensen	HFK	0.09	DC	0.04	0.41	DC	DC	DC	DC	0.54
3 Erik Andreassen	RSC	DC	1.34	DC	0.14	DC	DC	0.11	0.17	1.76
4 John Holstein	FF-66	0.05	2.29	0.37	0.01	DC	DC	0.10	DC	2.82
5 Henning Sørensen	MFK	0.86	0.18	0.12	0.30	0.32	0.89	0.72	0.39	3.78
6 Klaus D. Johansen	KFK	0.07	0.92	0.08	DC	2.17	0.22	0.19	0.76	4.41
7 Lars Rossen	CJ	0.23	0.65	2.45	DC	0.71	0.37	0.44	DC	4.85
8 Mogens Clausen	JFC	0.35	0.39	2.15	DC	0.23	DC	2.08	DC	5.20
9 Billi Westergård	RSC	0.45	2.80	0.40	0.01	1.51	0.11	0.24	0.70	6.22
10 Jeppe Andersen	FF-66	0.17	0.26	4.22	0.49	0.22	0.73	0.08	0.07	6.24

DM-1977
Formationsspring

Dagdriverbanden.
Søren Meder
Erik Justesen
Hans Otto Larsen
Lars Rossen

Team Genesis.
Mads Larsen
Niels Brusgård
Bjørn Stephensen
Hørst Nørgaard

Når båndet elsker.
Bjarne Johansen
Dan Vendelbo
Niels de Voss
Steen Birger

1) 5-2-6-2-4-3 2) 4-2-1-1-4-3 3) 2-0-0-1-1-2

INDIVIDUELL PRÆSISJON KL.I, 8 hopp:

1 . Svein Johansen	BOD	0,00	0,09	0,00	0,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,85
2 . Knut Sætre	IKK	0,54	0,05	0,00	0,67	0,43	0,00	0,00	0,08	1,77
(3). King Forsythe	USA									2,42
3 . Tom Skogsberg	DRA	0,18	1,13	0,04	0,56	0,28	0,80	0,00	0,00	2,99
4 . Roar Frøiland	STA	0,00	0,00	0,20	1,14	0,44	0,00	0,46	0,92	3,16
5.. Burre Sotberg	STA	0,09	0,04	2,39	0,40	0,36	1,05	0,00	0,00	4,33
6.. Gunnar Thomsen	STA	0,39	1,11	0,10	0,20	0,24	0,38	0,06	2,91	5,39
7 . Gunnar Landau	TRO	1,26	0,00	2,20	0,06	0,22	1,39	2,50	0,11	7,74
8 . Erik Lindquist	OSL	1,46	1,28	1,30	0,13	1,42	0,63	0,57	1,00	7,79
(9). Ricky Odum	USA									7,82
9 . Arne Solem	KJE	0,18	0,87	0,14	3,03	1,74	0,32	0,75	0,71	7,94
10. Halvard Stensaas	OSL	0,03	0,00	7,32	0,00	0,06	0,09	0,54	0,00	8,04
11. Einar Thoen	TRO	2,04	1,42	0,92	0,25	2,27	0,24	1,21	0,92	9,27
12. Stig Bjørneberg	DRA	1,80	2,07	0,63	2,29	0,24	2,74	1,06	0,06	10,89
13. Egil Kato Hansen	OSL	6,43	0,00	1,37	0,00	0,00	3,73	1,99	0,00	13,52
14. Terje Brandsnes	OSL	0,00	0,00	0,28	3,13	0,27	0,78	0,00	---	14,46
15. Jan Hansen	DRA	2,54	2,29	2,68	1,22	0,63	8,33	0,92	0,28	18,87
16. Kjell Vindvik	BOD	5,30	0,11	4,85	3,97	0,11	0,00	0,16	---	24,50
17. Gudmund Nymo	NTH	0,16	0,41	2,49	3,14	6,30	2,34	2,22	---	27,06
18. Lorang Weierud	DRA	---	0,29	1,84	1,52	3,25	1,72	1,65	---	30,27
19. Einar Lundlie	BOD	5,86	---	0,53	1,39	1,68	0,09	1,99	---	31,54
20. Olav Helgerud	DRA	5,80	---	1,48	0,89	3,30	0,17	2,19	---	33,83
21. Lasse Aasheim	OSL	4,15	7,29	5,25	3,75	1,70	0,09	6,35	6,13	34,71
22. Asbjørn Pettersen	TRO	6,04	5,42	1,56	---	1,39	0,78	1,79	---	36,98
23. Arild Myhre	CIN	---	3,15	4,76	4,44	1,34	1,02	2,51	---	37,22
24. L.J.Coucheron Aam.	NIM	---	1,41	---	2,76	2,86	3,60	1,60	5,75	37,98
25. Harald Puttekås	GRE	0,79	1,87	2,58	---	4,15	7,03	2,32	---	38,74
26. Kjell Holmby	TRO	---	1,24	2,17	5,94	4,00	3,34	2,50	---	39,96
27. Bernard D. Lyng	BOD	1,56	3,59	---	2,04	---	1,19	1,58	---	39,96
28. Helge Bjørnstad	BER	---	---	2,63	1,79	2,86	0,33	---	3,96	41,57
29. Per Lindahl	IKK	---	2,38	---	2,15	3,49	8,06	1,15	---	47,23
30. Kristian Hatlem	BER	6,06	1,12	---	3,03	6,05	2,03	---	---	48,29
31. Gunne Norskog	DRA	8,23	8,20	4,32	8,45	9,51	4,75	4,22	3,08	51,76
32. Torodd Pahlmann	KJE	0,03	---	5,57	---	6,82	1,58	---	---	54,00
33. Tore Johansen	OSL	2,71	0,10	---	1,80	---	---	---	---	54,64

STIL KL.I,4 hopp:

1 . Egil Kato Hansen	OSL	32,6
2 . Knut Sætre	IKK	42,7
3 . Halvard Stensaas	OSL	43,3
4.. Roar Frøiland	STA	43,7
5 . Terje Brandsnes	OSL	43,8
5.. Einar Thoen	TRO	43,8
5 . Gunnar Thomsen	STA	43,8
8.. Erik Lindquist	OSL	43,9
9 . Tom Skogsberg	DRA	44,2
10. Svein Johansen	BOD	46,5
11. Burre Sotberg	STA	49,0
12. Arne Solem	KJE	58,0
13. Lasse Aasheim	OSL	60,2
14. Kjell Holmby	TRO	63,1
15. Harald Puttekås	GRE	67,9
16. Asbjørn Pettersen	TRO	70,9
17. Kjell Vindvik	BOD	72,9
18. Torodd Pahlmann	KJE	80,0

KOMBINERT STIL/PRESISJON KLASSE I:

1 . KNUT SÆTRE,	IKAROS	5,56
2 . EGIL KATO HANSEN,	OSLO	5,77
3.. R.FRØILAND,	STAVANGER	5,86
4 . T.SKOGSBERG,	DRAMMEN	5,90
5 . SVEIN JOHANSEN,	BODØ	5,92
6 . GUNNAR THOMSEN,	STAVANGER	6,15
7 . HALVARD STENSAAS,	OSLO	6,42
8 . ERIK LINDQUIST,	OSLO	6,46
9 . EINAR THOEN,	TROMS	6,64
10. BURRE SOTBERG,	STAVANGER	6,67
11. TERJE BRANDSNES,	OSLO	7,29
12. ARNE SOLEM,	KJEVIK	8,24
13. LASSE AASHEIM,	OSLO	11,82
14. KJELL VINDEVIK,	BODØ	12,17
15. KJELL HOLMBY,	TROMS	12,79
16. HARALD PUTTEKÅS,	GRENLAND	13,33
17. ASBJØRN PETTERSEN,	TROMS	13,46
18. TORODD PÄHLMANN,	KJEVIK	16,75

God planlegging, frivillig arbeid på eget initiativ, dugnader og godt humør er med på å skape et verdifullt miljø.
Her er TORKEL FALCH i ferd med å grave ut latrine, forøvrig farlig nær fjor-årets. Han fikk Paratyfus!!.....
FO-foto.

Hoppuka på Rinnleiret og påskeleiren er NTH Fallskjermklubb's to store årlige begivenheter. Påskehoppingen ble som kjent redusert i år da vi ikke fikk benytte RØROS flyplass. Til gjengjeld ble Rinnleiret en kjempesuksess. Bra vær og massevis av hopping i tiden 11. til 19. juni, etter at vi i 11. time hadde fått tillatelse til å benytte hoppfeltet.

Det var i år relativt få elever på feltet, antall hoppere var vel 25-30 gjennomsnittlig pr. dag. Disse benyttet imidlertid tiden godt, aldri har man sett maken til hemningsløs hopping! Med vår LN-RTP C-206 gjorde vordende trafikkflyger Jens Engen fra Hamar en imponerende innsats. Således var hoppantallet over 100 en rekke dager.

HOPPUKA PÅ RINNLEIRET PER O. PAHR

Klubbrekord ble også satt: 123 hopp, så godt som alle fra store høyder. Utrolig, men sant: om morgenen sto flyet klart med surrende motor og kara innlastet ved enden av stripa og ventet på tidssignalet og NOTAM-start 0800. De drivende krefter var utvilsomt våre to konkurrerende RW-lag. Her må også nevnes "Andøya Exhibition Team" eller "Donald Duck-laget" med TORBJØRN HAUGEN, BJØRN LARSSON, og ANTON ØIEN, som var våre gjester.

Lærdom til andre klubber og ikke minst til den enkelte leser: bruk tiden din godt, hopp når du er på feltet og har nok penger. Ta deg heller fri hvis du blir lei eller mangler penger. Sitat

En improvisert pres konkurranse ble avviklet (var det TM?) og her ser vi EGIL "Svillo Fatalo" BAKKE på vei ned mot dissen og han slo helt umotivert til med 4 cm.
En artig avveksling fra all RW-hoppingen.

Foto: "Sotolf Paulshus....."

INDIVIDUELL PREISJON KLASSE II:

1. Stig Ermsjø	Oslo	10,05
2. Vedbjørn Karlsen	Bodø	10,36
3. Petter Kleppan	Kjevik	10,52
4. Trond Augestad	Troms	12,22
5. Arne Husby	Ikaros	20,35
6. Jan Langeland	NTH	21,03
7. Arvid Møller	Kjevik	22,33
8. Geir Trulsrud	Cinclus	22,66
9. Ola Øverstad	HAGL	25,06
10. Th. Andmarksrud	Troms	30,30
11. B.E.Haugsbakken	Cinclus	30,52
12. Arne Carlsen	Bodø	30,70
13. Gunleik Lindheim	Grenland	34,31
14. Kirsti Svensson	Ikaros	36,47
15. Nils Thrane	Oslo	41,71
16. Olav Simensen	HAGL	48,29
17. Nils Brødsjø	Nimbus	48,61
18. Anne Grythe	Oslo	56,12
19. Stein Fossan	Stavang	61,52
20. Jan E. Hansen	Troms	75,18

STIL KLASSE II:

1. Petter Kleppan	Kjevik	25,6
2. Arne Carlsen	Bodø	28,7
3. Ståle Bjelland	Ikaros	29,3
3. Arvid Møller	Kjevik	29,3
5. Stig Ermsjø	Oslo	29,9
6. Svein O. Lund	Oslo	30,0
7. Robby Svendsen	Nimbus	30,6
8. Ove Lorentzen	NTH	31,2
9. Trond Augestad	Troms	31,9
10. Anne Grythe	Oslo	32,6
11. Ola Øverstad	HAGL	37,9
12. Arne Husby	Ikaros	38,4
13. Vebjørn Karlsen	Bodø	39,8
14. Nils Thrane	A&B	40,2
15. Th. Andmarksrud	Troms	41,0
16. Gunleik Lindheim	Grenland	42,4
17. Jan Erik Hansen	Troms	45,6
18. Stein Fossan	Stavang.	49,5
19. Geir Trulsrud	Oslo	51,0

KOMBINERT STIL/PRES KLASSE II:

1. P. Kleppan	Kjevik	6,90
2. Stig Ermsjø	Oslo	7,49
3. Trond Augestad	Troms	8,38
4. Vebjørn Karlsen	Bodø	9,23
5. Arvid Møller	Kjevik	10,45
6. Arne Husby	Ikaros	11,94
7. Arne Carlsen	Bodø	12,46
8. Ola Øverstad	HAGL	12,59
9. Geir Trulsrud	Cinclus	14,17
10. T. Andmarksrud	Troms	14,41
11. Gunleik Lindheim	Grenland	15,65
12. Nils Thrane	Oslo	17,13
13. Anne Grythe	Oslo	19,46
14. Stein Fossan	Stavang.	23,63
15. Jan E. Hansen	Troms	26,40

LAGPREISJON, 4 omganger:

1. STAVANGER I	2,96
2. BODØ I	3,39
3. OSLO I	4,87
4. OSLO II	13,65
5. IKAROS	26,26
6. DRAMMEN I	26,41
7. TROMS	33,27
8. DRAMMEN II	36,35
9. KJEVIK	70,52
10. STAVANGER II	88,26
11. TROMS II	89,13
12. GRENLAND	98,34
13. OSLO III	113,48
Utenfor konkurranse:	
"YANKEE GO HOME"	6,69

RW- 4 MANNS SEKVEN, KL. I:

1. KARA,	NTH	5	2	5	4	5	4	25	ekstr.omg.	5
2. HARDINGENE	NIMBUS	5	2	3	5	5	5	25		4
3. KARSK I KOPPEN	NTH	2	2	1	2	4	1	12		
4. OLD BOYS		2	2	2	2	1	0	9		
5. SARONS FREAKS		1	1	1	0	1	2	6		
6. MØRKETS BRØDRE		0	1	1	1	1	0	4		
7. EVA'S KOLONIAL		0	0	0	0	1	0	1		

1. STAVANGER	5	9	5	3	5	27	ÅPEN KLASSE
2. KJAPPFOT FØTTENE	3	8	5	2	6	24	3-MANNS RW
3. RAGNAROKK	3	3	4	4	5	19	SEKVEN.
4. RYGGE TURN & MEIERI	4	7	2	4	1	18	
5. NEWTONS DISIPLER	4	4	4	2	4	18	
6. DE PARANOIDE	3	1	1	2	4	11	
7. NTH	1	2	1	0	1	5	
8. TUMBLERNE	0	0	0	1	1	2	
9. GENESIS	0	0	0	0	0	0	

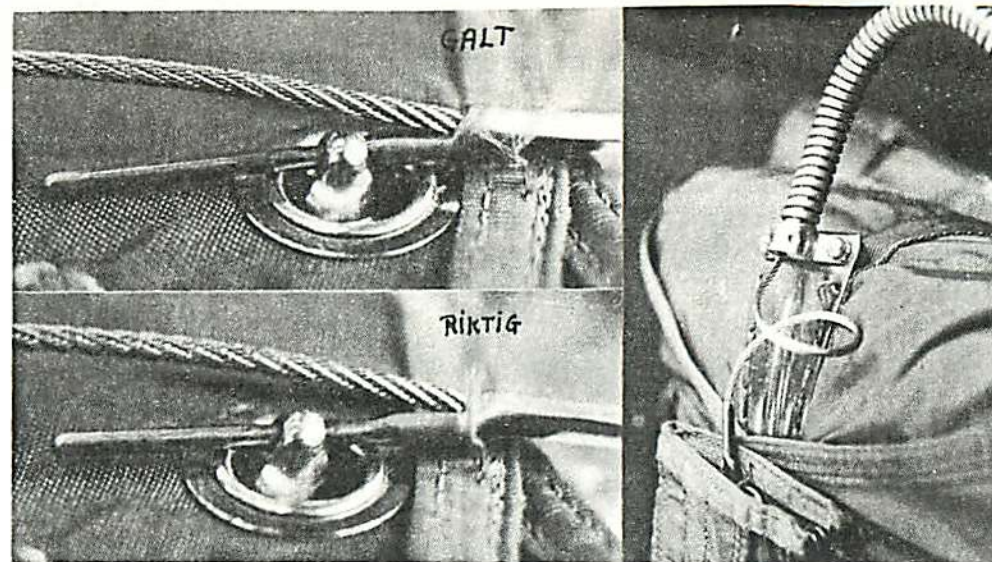
Har De forsøkt å beskrive en vindeltrapp over telefon?

Hvis ikke – prøv! Håpløst? Det tror vi så gjerne, men De kan trøste Dem med at det finnes utallige problemer som er enda vanskeligere å få forklart over en telefon. Ja, selv i et brev kan det være vrient nok – tid tar det også å få uttrykt seg klart skriftlig. Men fortvil ikke. Det finnes ett middel som aldri slår feil... PERSONLIG KONTAKT!

Raskt og effektivt avklarar man problemer og misforståelser – og dessuten er personlige møter verdifulle, fordi man bl.a. lærer sine forbindelser bedre å kjenne.

I forhold til personlig kontakt, er enhver annen form for kommunikasjon i forretningslivet en dårlig erstatning.

SAS

NYTT FRA FAGKOMITEEN:

Under Fagkomitemøtet på Torp den 16. juli i år ble 14 rapporter gjennomgått. Kun en omfattet alvorlige feil, resten var rutine. Den ene rapporten beskrev et tilfelle hvor pilotbåndet på en ryggmontert reserveskjerm var knyttet rundt pakkelokka istedet for rundt toppsnarene. Denne forbindelsen røk ved reservetrekk. Utstyret var dessuten ikke registrert og hovedkontrollert av F/NLF materiellkontrollør. FK minner om at det ikke skal aksepteres utstyr til praktisk hoppvirksomhet av F/NLF medlemmer, uten at slik kontroll og registrering er utført av F/NLF materiellkontrollør. (Ref. pkt. 204, 210 og 211 i håndboka).

C-krav for hopp med spesielt utstyr. I følge FK vedtak frafalles krav om C-sert for hopp med piggyback og flatprofil reservepakksekker av typen Poptop/Flatpack. Evt. godkjenning basseres på skjønnsvurdering av hopperne etter evne til å bruke det aktuelle utstyret korrekt. Denne vurderingen foretas av instruktør og utskjekk påføres hopperens loggbok. Dette vedtaket innebærer at modne hoppere kan benytte slikt utstyr tidligere enn før. FK fremhever viktigheten av grundige utsjekker slik at hopperne fullt ut forstår virkemåten og begrensningene av det utstyret som skal benyttes. Flatprofilreserver av typen Poptop/Flatpack tillates kun brukt sammen med seletøy hvor kvikklåstyper godkjent for Cutaway er montert, og kun når Cutaway anvendes som vanlig nødprosedyre. Ref. pkt. 205.5 i håndboka.

Timeplan F/NLF C-kurs. Timeplan godkjent og orientering sendt til klubbene.

F/NLF Hoppmesterkurs. En grovdisposisjon ble satt opp. En skikkelig plan settes opp senere med hensyn til NIFs regler om voksenopplæringsmidler.

F/NLF Vinkurs. Et revidert kurskompendium utarbeides til vinteren. Nødprosedyrer og ulike pakkemetoder vies spesiell oppmerksomhet.

BREV TIL FF:

Hei B!

Takk for din hilsen fra siste år. Noen ord fra oss i Odense FSK: Vårt hoppfelt i Fredericia er nå nedlagt, så vi hopper en del i Beldringe, men det er noe besværlig å komme ut og inn på feltet fordi det er en stats-lufthavn, og så er det for mye "stand by" i lufta og hopp-prisene blir deretter.

I øyeblikket er det to plasser på Fyn hvor vi arbeider for å få oss et skikkelig hoppfelt med klubbhus og pitt. Her i Odense har vi dog fått noen deilige klubblokaler av kommunen midt inne i byen.

Jeg skal se å få noe gjort med fall-skjermnytt herfra og håper også på noen ord fra Norge. Jeg legger ved et eksemplar av vår klubbavis pluss noen merker jeg håper kan byttes.

Hvist det kommer hoppere på besøk fra Norge er de meget velkomne. Har de sovepose med kan de overnatte i klubb-lokalene, ellers finner vi ut av noget privat, så de kan bare kontakte oss. Til slutt de beste hilsner fra

Margit Ahlgreen
Uglevangen 16, Påsup
5210 Odense, Danmark

Hi Fritt-Fall:

I didn't know that we had stopped your free issue of PARACHUTIST. We certainly didn't intend to. We are checking now to make sure that the magazine is coming to you and will try to get you the issues you missed. Hope you have been enjoying it. I certainly have been enjoying FRITT-FALL. I hope to get over to Europe one of these days and jump with you. Stay high in the sky forever.

Sincerely,
Michael S. Leeds
Editor, PARACHUTIST

Dear FF:

I would appreciate it very much if you could translate the enclosed article into Norwegian and print it in your magazine. We would like jumpers from all around the world to come to HAWAII for this event. Thank you very much.

Aloha,
Jim "Whitey" Whiting, SCS#20

Kjære Fritt-Fall,

Haven't jumped over there for a number of years. - Just started jumping again and hope to come back and jump with the old gang again. Would like to revalidate my D-1. How do I do it? Also, when I come over - what do you guys need for equipment. I'll bring it over. Send some back issues if you have them.

Beste hilsen
Dave Jansen
D-1

ED: Nice to hear from our American friend who is the owner of Norway's first D-licence!

Welcome back, Dave!

Some of our real old-timers will probably contact you very soon.

Dave's address is:

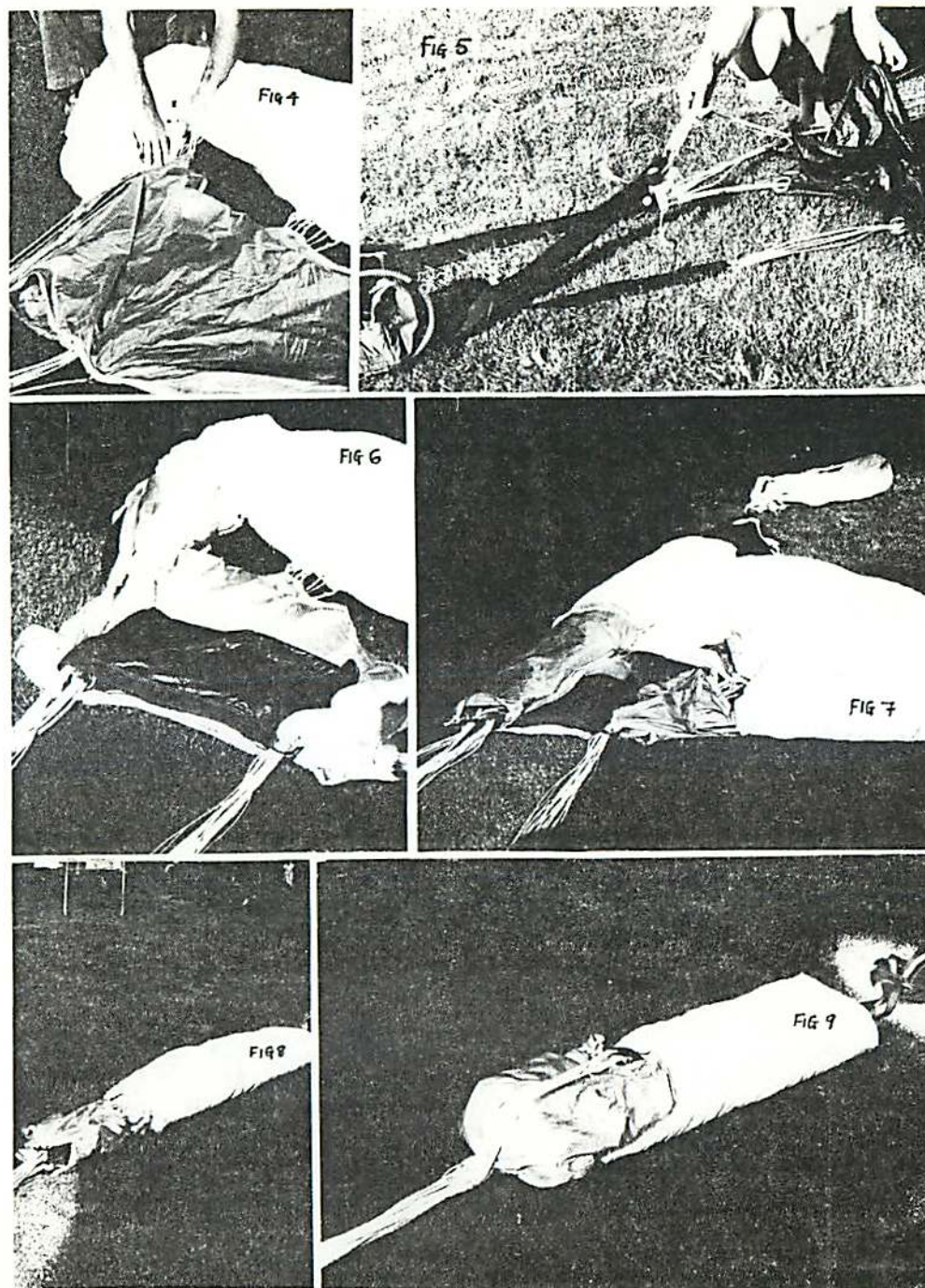
Box 667, BRYANTVILLE, MASS - U.S.A.

TUR TIL HAWAII.

Et stort 2-ukers nyttårs "Party in Paradise" treff er planlagt i tiden 31/12-77 til 14/1-78 ved Dillingham Drop Zone på Hawaii. Hele verden har blitt invitert, og det er også du. Vi vil ha tre Cessna, en Twin Beech, og en DC-3, masse festing, sightseeing og HOPPING. Det finnes vel masse hoppere som ikke engang vet at det hoppes på Hawaii (Hvordan kan du spotte på en liten øy midt ut i havet?) Her har du en sjangse å se Hawaii og finne ut hvordan det er å hoppe i et panorama du ellers bare har sett på et prospektkort.

En pakkeløsning er planlagt for de som er interessert og vil innbefatte charter tur fra New York, Chicago, og Los Angeles, og rom ved en moderne leir noen få kilometer fra hoppfeltet, full pensjon, alt for en rimelig penge. For videre informasjon skriv så snart som mulig til:

Jim "Whitey" Whiting, SCS#20
P.O.Box 609
Haleiwa, Hawaii 96712, USA.

Fritt-Fall!
Takk for sist! Det er hyggelig å få sende FF noen ord. Selv om jeg ikke lenger er aktiv konkurransehopper så følger jeg meget nøye med på hva som skjer i Norge og i utlandet, og min egen form er slett- es ikke så verst.

Jeg ser det som vesent- lig at de sivile og militære fallskjerm- miljøene i Norge sam- arbeider, informerer og lærer av hverandre. Informasjonene vil san- synligvis få den beste spredning hvis de pub- liseres i Fritt-Fall. HJS har også sin egen beskjedne publikasjon - JEGERBUDSTIKKA - hvor vi kan tenke oss å tryk- ke aktuelle artikler fra Fritt-Fall.

Med vennlig hilsen
Rolf Tangen
Hærens Jegerskole

Dere kan tro oss!! Dette er virkelig en opplevelse.

"GAMLE" FALLSKJERMJEGERE

Vi har med stor tilfredshet registrert at mange fallskjermjegere etter endt utdanning ved HJS slutter seg til de lokale fallskjermklubber. At de værnepliktige fallskjermjegere holder sine fallskjermferdigheter ved like og utvikler disse, anser HJS som meget verdifullt. "Gamle" fallskjermjegere har jo alltid vært "støttespillere" i fallskjermklubbene, og vi er sikre på at de også i fremtiden vil gjøre seg bemerket.

CUT AWAY/FIRKANTSKJERMER

HJS har 3 typer firkantskjerm. Samtlige instruktører ved skolen hopper firkant. Vi har fått en del erfaring, og det er ikke for sterkt sagt at det er Strato Cloud som er inn. Prosedyre ved feilfunksjonering er selvsagt cutaway. Vi har imidlertid oppdagat at en nøyaktig justering av 1 1/2 støt kvikklåser er en god for- sikring. Moralen ved HJS er "Kontroller kvikklåsene regelmessig." Er den for trang, Juster forsiktig med en tang slik at den er lett å åpne.

Dommerutvalget medder:

DOMMERUTVALGET I F/NLF VIL FORSØKE Å AVHOLDE DOMMERKURS I LØPET AV HØST ELLER VINTERPERIODEN.

INTERESSERTE BES SKRIFTLIG Å KONTAKTE: HELGE SANDNES, BOKS 12, 1580 RYGGE.

HILSEN FRA HJS *

VANNLANDING *

I Fritt-Fall 2/77 er prosedyren ved vannlanding inngående behandlet. Prosedyren er den samme som HJS har fulgt, men nå sonderer HJS mellom landing i vann med og uten flytevest. Grunnen er vanskelighetene med å komme ut av seletøyet når man har flytevest.

De nye bestemmelser lyder:

"Under gjennomføring av vannhopp med flytevest skal flytevesten utløses (aktiveres) i ca 500 ft over vannflaten. Hopperen frigjør seg fra kalotten ved bruk av kalottkvikklåsene umiddel- bart før han når vannflaten. Bare skjermmer med 1 1/2 eller 1 støt kvikklåser eller tilsva- rende typer kan nyttes.

Under vannhopp uten flytevest skal hopperen frigjøre seg fra seletøyet".

HJS har gjennomført en serie vannhopp etter de nye regler og kan anbefale metoden.

NYE BEGREP

Nye - vanligvis utenlandske ord - trenger sta- dig inn i vårt språk. Slik er det også innen fallskjermsspråket.

Vi har definert en ny type hopp, OFFSET-HOPP, som er: "Fallskjermutsprang med åpning av fall- skjermen i stor høyde, vanligvis over 25 000 ft"

Ved bruk av podd bruker vi derfor kun midterste strikk og snorene S-vikles løst i pakksekken som vist på fig 12, og vi er straks ferdig til hopping: lykke til!!

Skulle noen av våre ærede lesere ha nye ideer, spørs- mål, eller motforestillinger, så tar vi gjerne imot innlegg.

Fotos: Bernard D. Lyng

Troms

Klubben har passert 1000 hopp. Den forrige årsrekorden lød på 580 hopp.

På grunn av ulykken med Bodø-gutten Arne Carlsen ble klubbkonkurransen og festen i forbindelse med vårt 10-års jubileum avlyst. Styret i Trofsk be- klager denne tragiske hendelsen, som er den første og forhåpentligvis den siste i klubbens historie. Vi husker Arne som en frisk og hyggelig kamerat, -fred over hans minne...

Men livet går sin gang, og fra politiet, flygerledelsen og stasjonssjef samt fagkomite (undersøkelseskomisjonen) FNLF har vi fått melding om at alle instruksjoner og bestemmelser har vært fulgt under hoppingen, og Trofsk startet således opp igjen med firkant/presisjonskurs helga 10/11 septem- ber hvor Svein Johansen fra BOFSK kom oppover og instruerte. Han er vel Norges beste firkant hopper pr. idag, og det ble en meget lærerik helg. Av andre ting som er skjedd i klubben i høst kan nevnes; Pitten (landings- gropen) er ferdig etter sterk dugnad. Over 40 billass (160m³) med sand til kr.5300,- og med diameter på 22m er blitt en virkelighet. En myk, stor og fin pitt. Myra nedenfor er forsøkt drenert ut og arbeidet skal fortsette. RW samling med evt Twin Otter er planlagt 1-2 Oktober, evt uka etter. Det- te avhenger av endelig svar fra Widerøe, og været selvsagt. Det blir da anledning for hoppere med B-sert og høyere å være med. Får vi ikke Twin- Otter, så gjør vi som i påsken og hopper med 3 evt 4 Cessna 172 i forma- sjon. Norges beste RW-hopper, Bent Laursen, kommer oppover for å instruere. Dersom Twin Otter vil det i tillegg til hopp-pris også bli overføring å dele på. Men Twin er Twin, så møt endelig opp!

Nimbus

Pr. 19 september har klubben registrert 1930 hopp. Hoppet på Rygge!! Ellers så er kurs nr.IV/77 igang med hele 26 elever.

Andöya

Her ute på den nakne ytterste ø har det bare vært spredt hopping fra 1. juni til 20 august fordi de erfarne medlemmene har vært mye på farten og hoppet utenbygds. 1.juni dro vi fire mann pluss LN-DAO til Umeå og Nord- kalottreffen. Det var en fin tur nedover og på Umeå møtte vi LN-BIH fra Bodø så vi fikk meldt vår ankomst med et lite LOW-PASS. Tre av gutta ville bare hoppe RW, så vi deltok med bare en mann i individ- uellt pres og han ble ganske langt bak i lekse. I lagpres derimot stilte vi lag og ble nr4 av 8 lag. Været var dårligt så noe RW ble det ikke. Bare et lite 6-manns forsøk som ble bommet. På tilbaketuren måtte vi rote en del i den Nord-Svenske fjellheimen på grunn av lavt skydekke, men for en forts. neste side

Bodø-gutt omkom i fallskjermhopp

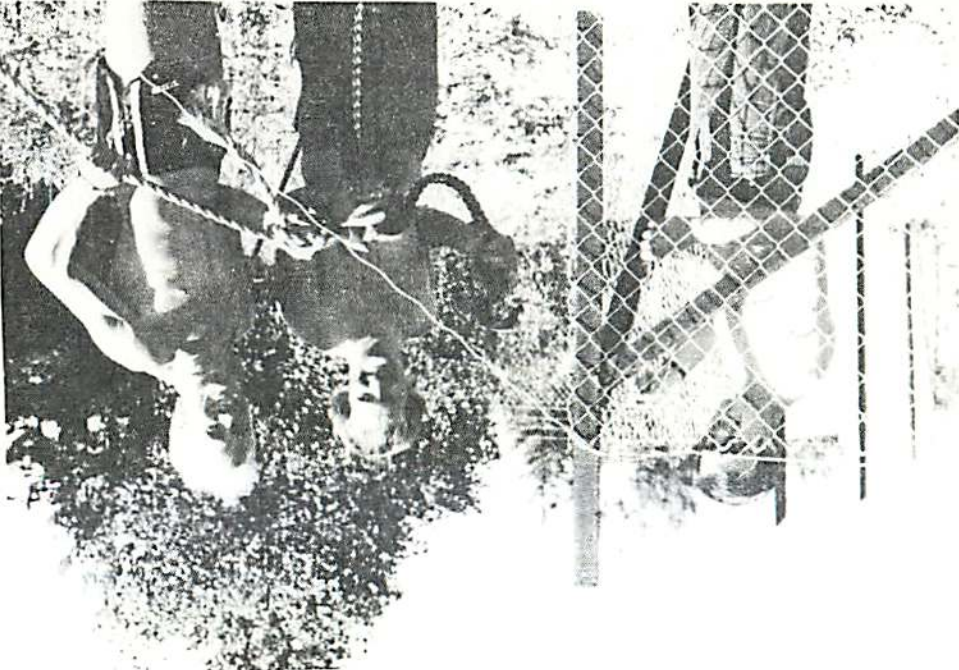
Den 22 år gamle Arne Carl- sen fra Bodø omkom lørdag under et fallskjermstevne på Nordfjellheim. Han ble drept av en fallskjerm som ikke åpnet seg. En undersøkelse av ulykken er på gang. Carl- sen var medlem i Bodø fallskjermklubb. Han hadde hoppet i fallskjerm i over 10 år. Han var en av de beste i Norge. Han hadde hoppet i fallskjerm i over 10 år. Han var en av de beste i Norge. Han hadde hoppet i fallskjerm i over 10 år. Han var en av de beste i Norge.

Undelbart etter at ulykken var rapportert til fallskjermseksjonen dro fallskjermseksjonen Bodø-fors for å undersøke en grunnleggende undersøkelse. Når dette skjedde er komiteen ikke ferdig med sin rapport, og vi kan derfor ikke komme med noen kon- klusjon over årsakstilhøvet. Rapportens konklusjon vil bli gjen- gitt i RF så snart den foreligger. Fallskjermseksjonen ledes av Finn Ove Gaasøy, Bergen PSK, med Tom Skogs- berg og Lars Thoen som medlemmer. Fallskjermmedlem Ellif Ness var bortreist da ulykken inntraff.

EN GULLGUTT HAR GÅTT BORT

En god kamerat, en av de beste, er gått bort, bakt og konstatert med Arne, vil aldri glemme hans uoppstilte gap- humør og hans positive syn på livet. Lyrikeren Erling Christie skrev noen vers som er verd å trekke frem her. Under titelen: «Boden er ingen avskjed» skri- ver han: Hvem sier at dette var alt, eller at det finnes en verden av større renhet der de som forlot oss gikk inn i skolen og har fått det naturlige fortsettelse i det gode stivle klubb- miljøet hvor han nå etterlater et dypt savn. Han var en av dem som gikk inn for samarbeidet mellom fall- sportklubbene, en entusiast vi bare kan bøye oss i dyp respekt for og i sorg over å ha mistet. Om han forlangte meget av seg selv, mistet han aldri sin menneskelig- het. Typisk var det derfor at han stilte opp ved Tromsøklubben i 10-årsjubileum, noe som skulle få en så tragisk utgang. Aktiv som for de ting som fengst ham, og det var alltid de sunne krevende inte- resser som opplokket ham. Ved siden av å jobbe innen han kom inn på teknisk skole i Narvik, leste han juv, hadde tilsvarende uttømm- lighet energi.

Arne Carlsen
til minne
Knut R. Holt.

Red ankom Torp med de beste forberedelser, men reiste med hendene fulle av blødder. Arsak: Gjerdet måtte opp. Her ser vi tre av primus-gjengen: P.V. Halvard Stensaa, en som red beklageligvis ikke husker navnet, og Stal..

Vi i SFKS har en Klaus. Hørt om han? Facts: 5 linehopp, 145 RF, ingen over lengre RF-hopp. «Bla klare ikke å ligge». «Kla trakk seg på, 2-2 1/2». Dette er standard spørsmål fra Klaus etter hvert hopp. Men han har nå begynt å droppe. Klatter nå oppover i progresjonen. Når neste RF kommer ut har han nok B-serietilskudd. Røttern Øystein har kommet godt i gang med 20 hopp, 15 sek og spottet for harde livet, tett fulgt av Magnus og Oddbjørn. Spinnelsen har dabbet litt av i år. Gerd er den eneste som for tiden hold- er ut med gutta i BEM'en. Hennes faste er for tiden 15 sek, drilvekast, og spottet. Marit går med «vom» og ventet nedkomst ved juletid, men ved- likkelsholdshoppene er uunnagjort. Lav brakk foten i mai og operasjon og nag- ler ble resultatet. Hoppforholdene var de beste så det ser ut som det er da det skjer. Leif Hedland har også kommet tilbake etter 1 år på flyskolen og har lært seg preshepping. Kursaktiviteten er begynt med et kurs på 8 der de fleste er bosatt i distriktet. Når det gjelder antall hopp så har vi passert 1500 og har fortsatt 2000 som mål. Demo-aktiviteten er på topp. Per gjør her en utmerket jobb. Den 7/9 blir det Sea King hopp.....Styre.

Bodø
Klubbestere i år: Kl.I, Svein Johansen, og i klasse II for første gang i historien en kvinnelig hopper: Grethe Pettersen. I høstcupen vant Svein med 4 DC på rad fulgt av Stavaengeruten Roar Frøiland med 0,14 og Kjell Windvik på 5. plass med 1,94. Klasse II ble her vunnet av Harald Windvik foran guttorm Vasshaug. Sammenlagt klubb, påske, vår og høstcup ble vunnet av Svein Johansen med Karl Normann og Kjell Windvik på de neste plassene. Antall hopp i år er over 1000, og nytt kurs får sine jomfruhopp i disse dage.

og varer utover mot midnatt. Det hele foregår ganske uformelt med en halvtimes tid til opplysninger og diskusjon av fellesopplegg til neste helg. Ellers er det selvbetjening til innkjøpspris, og alle betaler for det de har fått i seg da de går. Vegg i vegg med klubbrommet har elevene teori undervisning. Utpå kvelden kommer de inn sammen med oss andre, og glir på den måten automatisk inn i klubbmiljøet. Allikevel ser frafallet blant elevene ut til å være like stort som i Norge. Her finnes det nemlig svært lite miljø på selve hoppfeltet. Til tross for store vanskeligheter med RW-hoppingen er det altså moro å være med i klubben. En nykommer blir godt mottatt og behandlet som en gjest.

NYE D-SERT.

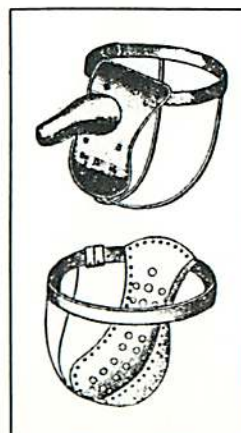
D-NR NAVN.

125. Kvello Aune, Helge P
126. Johnsen, Jens Henrik
127. Holmby, Kjell Erik
128. Frode Isaachsen
129. Finn Horvei
130. Sigve Ølberg
131. Arild Myhre
132. Tom Eriksen
133. Herleif Svendsen
134. John Roar Mjøen
135. Terje Brandsnes
136. Halvor Saga
137. Truls Hansen
138. Peter Ness
139. Olav Helgerud
140. Hans Frisak
141. Jan Sigmund Hansen
142. Per Homb
143. Runar Krøs
144. Ole M. Rambech
145. M. Thoresen
146. Per Wenzell
147. Asbjørn Pettersen
148. Lorange Weierud
149. Harald Puttekås
150. Kristian Hatlem
151. Lasse V. Aasheim

JAN OLE ERIKSTAD, D-27, HAR SOLGT SIN CLOUD OG KJØPT HANG-GLIDER!!

NYTT SELETØY
TIL SALGS. HENV
GEO WILSON,
D-52, BERGEN.

---Våk opp hoppere!!!---

Även Sverige har en fallskärmstidning

**SVENSK
FALLSKÄRMSSPORT**

Utkommer 4 ggr/år

Pris: 20 Skr

Send sjekk til: TORD GRINDE, Boks 100,
83101 Östersund, Sverige.

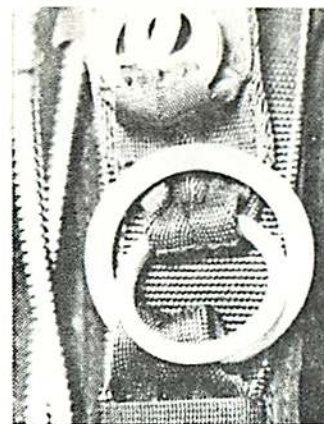

Figure 3

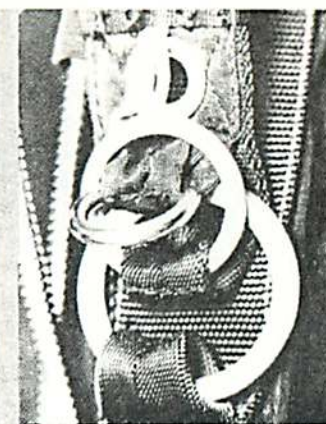

Figure 4

Figure 5

NÅR DU LESER EN
ARTIKKEL OM ET UT-
STYR SOM ER HELT
NYTT, OG SER SUP-
ERT UT, SÅ BETYR
IKKE DET AT DET
AUTOMATISK ER
GODKJENT I NORGE.
ALT NYTT UTSTYR
MÅ TYPEGODKJENNES
FØR DET ER TILLAT
BRUKT I NORGE.
OPPDAGER DU UFOR-
DELAKTIGE TING MED
NYTT UTSTYR SOM ER
TYPEGODKJENT, SÅ
MELD STRAKS FRA
TIL MATERIELL-
SJEFEN; E. NESS!

Figure 6

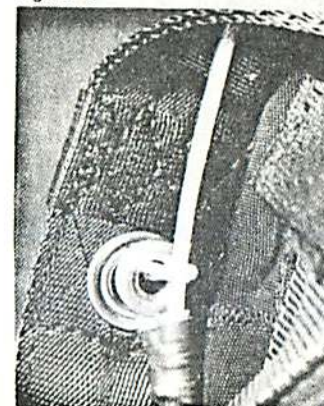

Figure 7

Figure 8

Figure 9

Figure 10

HOPPING I SYD-TYSKLAND

LORANG WEIERUD, D-148, BERETTER HER FRA SITT OPPHOLD I TYSKLAND.

Etter snart 3 måneder med mye reising og lite hopping, må jeg si jeg sitter igjen med noe blandede følelser hva fallskjermaktiviteten i Syd-Tyskland angår.

Jeg forlot "Moderlandet" i begynnelsen av juni for å oppholde meg ett år i Stuttgart. Før jeg reiste, hadde jeg sporet opp telefon-nummeret til en tysk fallskjermhopper. Med store forhåpninger om RW-miljø og luftkapasitet, ringte jeg det ene nummeret etter det andre, og fikk omsider kontakt med en instruktør som dagen etter skulle ha noen elever i lufta. Neste morgen ble jeg så hentet og bragt til en småflyplass 8 mil unna. Her var det bra med hoppere, og to fly av typen Dornier-27. En Do-27 løfter 4 hoppere. "Dette ser lovende ut," kommenterte jeg, "med to fly skal det bli bra med formasjonshopping." - "Bra formasjonshopping?" svarte han, og så spørrende på meg, "nei....., nei vi bruker bare ett fly om gangen, det er ikke behov for mer."

Etterhvert forstod jeg hva han mente; den ene etter den andre dro på seg gamle stildresser. De gikk til 1200-1500 meters høyde, trakk som regel

skjerm umiddelbart etter avsprang og kjørte tildels presisjon. Noen få slo stilprogram, og av ca. 25 hoppere hadde 3 stykker firkantskjermer, resten var rundkalotter. Til min store glede fikk jeg omsider tak i to hoppere med RW-dresser, og etter en del om og men ble vi enige om å lage en tremanns-stjerne fra 1500m. Do-27, et kurér-fly fra krigens dager, steg til sammen ligning omtrent som vår gamle C-180 LMY da denne var i dårlig form og skulle løfte fire hoppere. Etter en lengre flytur nærmet vi oss 1200 meter. Flyveren hadde da oppdaget noen skyer, og la inn på "run". RW-gutta ristet da på hodet, og forklarte at p.g.a. høyden kunne vi ikke hoppe RW. Jeg måtte sågar gå på neste run sammen med en stilhopper. Med dette ene hoppet gav jeg meg i første omgang.

Utpå ettermiddagen kom det imidlertid noen mer erfarne RW-hoppere. De kom egentlig ikke for å hoppe, men for å slappe av med en øl i klubbens bar. De var allikevel villige til å ta et hopp, og vi lagde en rask firer fra 1500 meter. Disse gutta har hoppet fallskjerm siden 1966, og har 1000 til 2000 hopp bak seg. Allerede i 1973 var de med i et bra 10-manns speedstar team. De hopper RW kun i Frankrike hver tredje helg, og da med et åtte-manns lag som skjelden er fulltallig. Senere har jeg vært med dem noen turer til Strasbourg hvor vi hopper fra en 720-hesters "Pilatus". Med 8 hoppere går den til 10 000 fot på 8-9 minutter, og etter at vi har hengt noen sekunder i skjerm, står maskinen allerede på bakken. Virkelig litt av en flygemaskin. Her har vi da hoppet alt fra 5-manns til 8-manns formasjoner, og de fleste gutta er gode, noe de burde være etter ca 1500 hopp hver. Han som imidlertid nesten alltid er problembarnt, og som to ganger har lagt "Mølje" ved å skli under 7-manns formasjonen, har 1800 hopp. En gang da vi skulle lage en stjerne, og jeg foreslo å lage en annen formasjon, fikk jeg beskjed om at det ikke lot seg gjøre da han som gikk som ener "bare" hadde 300 hopp! Han hadde nok med å holde seg stabil!?! Jeg som stod der med 165 hopp nikket

Fallskjermhopp rett i fengsels-lustegården

Aftenpostens korrespondent

Askim, 5. september.

Det ble et meget kort fengselsopphold for fallskjermhopperen Arnfinn Støttenberg fra Narvik ved 13-tiden igår etter et heller dramatisk hopp fra stor høyde over Momarkedet ved oppvisningen over travbanen. Støttenberg, som var blant fem fra Hærens Fallskjermjegerskole på Trandum, hoppet ut fra helikopter og opplevet straks noen nervepirrende sekunder oppe i det blå idet hovedfallskjermen ikke foldet seg ut. Han måtte derfor skjære i hovedfallskjermen før han fikk utløst reserveskjermen. Dette resulterte i at han kom ut av kurs og havnet vest for Momarken travbane midt blant trepaller i lustegården til Eidsberg hjelpe-fengsel, mens den løse hovedfallskjermen falt ned et stykke øst for plassen. Det var tydelig at publikum ikke helt var oppmerksom på dramatikken i det som skjedde noen tusen fot over hodene deres. Støttenberg ble låst ut av en fengselsbetjent etter noen minutter - vanligvis er oppholdet ellers på minimum 21 dager der i gården.

SNILLE NM-DELTAGERE

av KNUT SÆTRE, D49

NM-77 ble som NM-76 arrangert på Torp av Poolen. Presisjon var også i år inndelt i to klasser. For klasse II (nybegynnere) ble det målt resultater ut til 20 meters avstand fra blinken. Landingsgrope på Torp er bare 10m i radius, slik at landinger mellom 10 og 20 meter ble målt "ut i terrenget".

Innenfor målområdet finnes det asfalt, kratt og busker, store steiner og dype grøfter. Innenfor landingsområdet (diameter 100 meter) krever sikkerhetsreglementet at det praktisk talt ikke skal finnes noen hindringer. Her er det i tillegg til overnevnte hindringer også gjerder med stålstolper og piggetrå, betongbunkers med skarpe kanter og utstikkende armeringsstål, vei med asfalt og grøfter.

Inne i dette mylder av hindringer arrangeres et NM i presisjon for klasse II. Vi må kunne forlange at det etterhvert gjøres noe for å utbedre området. Det er andre året på rad at det avholdes NM her uten noen forbedring. NM-deltagerne var snille som ville hoppe her i det hele tatt.

Det er ikke bare forholdene rundt landingsgrope som var dårlige. Av utstyr brukt under NM kan nevnes vindpølsa. Den var fillete og lagrene så trege og rustne at den klarte ikke å snu seg av egen hjelp. Den er moden for utskifting. Det var hopperen det gikk utover. De måtte selv betale sine omhopp fordi pølsa ikke viste vindretningen.

NM-deltagerne var snille som godtok dette....

Deltagerne var snille som godtok at stevneledelsen holdt breffing kl. 0945 når den var annonsert kl. 0800. Slikt bør ikke forekomme under et NM. Noen som var spesielt snille under NM var funksjonærene. De jobbet sent og tidlig med bensinfylling, skjemaer, og ute i pitten under hele stevnet. For dette arbeidet har de ingen godtgjørelse. De ofrer en ferieuke for å holde hjula igang for oss som deltar. Jeg foreslår at de får lønn for arbeidet. Det bevilges kr. 6000,- automatisk til NM arrangøren. Innfør lønnet funksjonærarbeid, det vil vi tjene på i fremtiden.

HOPPGROPE PÅ TORP.

FOTO:DUNCAN

Vestlandsmesterskapet

En litt forsinket resultatoversikt, men dog -. Vestlendingene, eller Strilene som de også kalles, avvirket sitt hovedmesterskap den 14 og 15 Mai. Deltagerne fordelte seg jevnt fra de tre klubbene; 10 fra Kjevik, 9 fra Bergen og 11 fra arrangørklubben Stavanger. Middels var og en ypperlig flyger Olav Vik dannet rammen om mesterskapet. Olav presterte 30 løft på lørdagen! Stavanger FSK var heldig denne gangen og plasserte seg best av tre deltagerklubbene:

PRES KL.I:		PRES KL.II:		STIL KL.I:	
ROAR FRØILAND	SFSK 1,72	P.A. SALVESEN	SFSK 37,68	THOMSEN	21,3
G. FRANTZEN	BFSK 6,67	S. FOSSAN	SFSK 73,38	FRØILAND	24,2
M. MONSTAD	BFSK 13,25	MØLLER	KFSK 75,08	SOTBERG	24,7
G. THOMSEN	SFSK 17,31	A. ROKKSTAD	SFSK 87,74		
C. SALBU	BFSK 18,28	RUUD	KFSK 90,73		
B. SOTBERG	SFSK 21,50				

LAGPRES:

Stavanger FSK: Sotberg, Frøiland og Thomsen	10,35
Bergen FSK: Salbu, Frantzen og Monstad	31,16
Bergen FSK: Olberg, Hatlem og Bjørnstad	32,89
Kjevik FSK: Kleppan, Baarli og Ruud	40,24
Stavanger FSK: Wigdel, Skjeveland og Egeland	52,53
Stavanger FSK: Rokkstad, Soligard og Fossan	53,78

Nord-Norsken

Nord-Norsk Mesterskap ble i år arrangert av Bodø FSK på klubbens reservehoppfelt på Rognan, ca 9 mil øst av Bodø. Troms og Harstad gutta var som vanlig i kjempegodt humør, Bodø-gutta hadde en tendens til å forsove seg, og stevnet ble glimrende ledet av Guttorm Vasshaug, BOFSK.

PRES KL.I: 3 OMGANGER:

1. SVEIN JOHANSEN	BOFSK	0,00
2. KJELL VINNVIK	BOFSK	3,05
3. P.A. JEREMIASSEN	BOFSK	4,19
4. ARNE CARLSEN	BOFSK	7,18
5. TROND AUGESTAD	TROMS	10,42
6. EINAR LUNDLIE	BOFSK	11,04
7. T. ANNMARKSRUD	TROMS	11,20
8. LISBETH BERGER	TROMS	11,54
9. VEBJØRN KARLSEN	BOFSK	14,38
10. GUNNAR LANDAU	TROMS	14,93
11. A. NYUTSTUMOE	BOFSK	15,61
12. A. PETERSEN	TROMS	16,96
13. N. SOMMERVOLL	TROMS	24,73
14. GRETHE PETERSEN	BOFSK	25,41
15. KJELL HOLMBY	TROMS	26,12
16. SIMON KAARBØ	HARSTAD	28,00
17. JAN O.ERIKSTAD	BOFSK	30,00

PRES KL II:

1. HARALD VINNVIK	BOFSK	9,70
2. JOHN ARNTSEN	BOFSK	29,25
3. VIDAR NØSDAL	HARSTAD	35,75
4. STEFAN STRAND	HARSTAD	40,65
5. JAN E. HANSEN	TROMS	53,10

LAGPRES:

1. BOFSK 2. LAG	16,66
JOHANSEN, LUNDLIE, NYUTSTUMOE	
2. TROMS 2. LAG	26,16
BERGER, PETERSEN, HOLMBY	
3. BOFSK 1. LAG	35,42
CARLSEN, VINNVIK, JEREMIASSEN	
4. TROMS 1. LAG	37,25
LANDAU, SOMMERVOLL, AUGESTAD	
5. BOFSK 3. LAG	37,39
KARLSEN, PETERSEN, VINNVIK	
6. BLANDET LAG	47,52
ANNMARKRUD, HANSEN, ARNTSEN	

7. HARSTAD	49,30
STRAND, NØSDAL, KAARBØ	

AN INTERVIEW WITH KING

ED: King, I've just heard that you and your friend Rick Odum are the first in the world to have made a DC on the Arctic Circle in the north of Norway. First of all, congratulations! Did you enjoy the jump?

K: Sure, it was wonderful. Just imagine taking off from Bodo some 40 miles north of the Arctic Circle, flying through snow-covered mountains in mid-night-sun conditions and jumping out just to find that the temperature is about the same as in Florida. You should have been there!

ED: Did you know that the Arctic Circle very often is called the Moral Circle here in Norway?

K: I didn't know that, but when I come to think about those crazy parties we had in Bodo, I guess thats the right name.

ED: How come all of our women have moved their tents up to the area were you've got your tent?

K: Don't forget I share my tent with Rick!?!

ED: There's rumours that one of our good-looking woman jumpers took you for a ride on her motor-cycle?!

K: Good grief, Yeh, for the first and last time! No further comments!

ED: What do you like best here in Norway?

K: The period from nine o'clock in the evening to eight o'clock in the morning.

ED: Have your Norwegian Friends managed to teach you some Norwegian?

K: Yeh, sure, just listen to this: FY FASIGEN, STORE HENGEPUPPER!?!

I en seriøs samtale med de to overnevnte rabbagaster fra USA var det tydlig at de hadde satt pris på oppholdet i Norge. De hadde bare lov-ord å si om den mot tagelsen de hadde fått av norske hoppvenner i nord og sør-Norge. Rick fortalte at han skulle skrive om oppholdet i det amerikanske tidskriftet Parachutist. Vi ser frem til innlegget.....

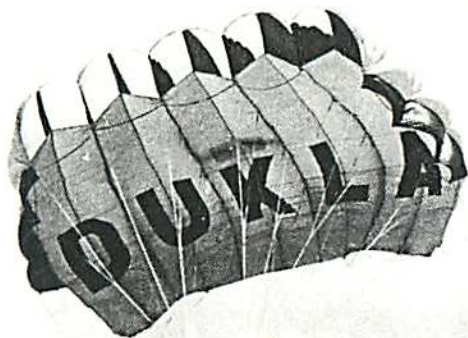
A.S. PARASERVICE

LARS THOEN - EILIF NESS
over 2000 hoppes erfaring til din
tjeneste.

PARA-FOIL

VERDENS RASKESTE FIRKANTSKJERM!
Komplett vekt: Tandem, 5-cell,
Reserve = 11Kg!

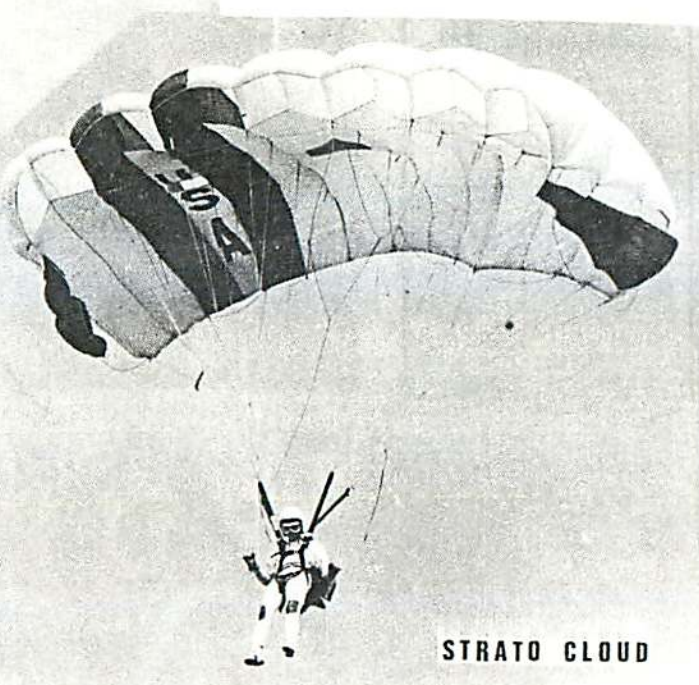
NORTH AMERICAN RW TANDEM

STRATO STAR

RASK
LEVERING!

AVBETALING!

STRATO CLOUD

A/S PARASERVICE

TELF: 032 - 11942
032 - 12625
BOKS 343
1601 Fredrikstad

NORGES LAVESTE
PRISER!

forstående på hjelmen og
krabbet i maskinen....

Etter å ha vært hjemme i
Norge under NM, reiste jeg
tilbake til Tyskland med
ny RW-iver, i håp om å kun-
ne overtale noen hoppere
til virkelig å satse litt.
Det viste seg imidlertid å
være dødfødt; i juli-aug-
ust hoppes det stort sett
bare demonstrasjoner og
stil/pres konkurranser.
Alle demoene utføres gra-
tis mot dekning av flyut-
giftene, altså uten inn-
tekt til klubben forøvrig.
Men så får da hopperne

mange artige gratishopp! Det hoppes skjeldent fra større høyde enn 1200 m
så mine hint om RW har også helt her blitt tilbakevist. Det har hendt at vi
på flyplassen er blitt enige om å lage en 3-manns, men i god tid før utsp-
rangshøyde får de tyske hodene den velkjente bevegelsen fra side til side.
Jeg har stadig vært på jakt etter RW-felt innen rimlig avstand for en week-
end tur, men har til dags dato ikke funnet noen. For en tid siden fikk jeg
tips om et felt 10 mil unna hvor det etter sigende skulle være et aktivt
RW-miljø. Jeg selet på skjermsett og ryggsekk, og haiket dit lørdag morgen.
Vel fremme ble sertifikat, sportslisens og loggbok grundig sjekket. Det var
imidlertid svært vanskelig for meg å hoppe der på lørdag p.g.a. myndighet-
enes bestemmelser, forklarte de meg, og dessuten skulle de ikke hoppe RW på
lørdag!? Men de var alle RW hoppere, så om jeg kom igjen på søndag så skul-
le det bli hopping. Gjestfrihet ellers mangler sjelden hos tyskerne, og jeg
ble tilbudt kost og logi hos en medfølende elev.
På søndag var været topp. Jeg begynte å spørre meg om etter noen å hoppe
sammen med, men den ene skulle vente litt, den neste mente været var litt
dårlig. Nok en skulle hoppe pres, neste igjen måtte hjelpe elevene osv osv.
Etter hvert viste det seg at mange av dem var elever, og få hadde vært med
på mere avanserte saker enn to-manns. Vi kunne heller ikke komme høyere enn
1500 meter, nok en gang p.g.a. myndighetene. Etter omtrent 5 timers fortvil-
ede forsøk på i det minste å få meg en hook, haiket jeg hjem igjen uten å
ha hoppet.

Grunnen til et slikt beklagelig RW-miljø er flere. For det første er tysk-
erne svært skeptiske overfor alt nytt utstyr. Dernest har de store problem-
er med myndighetene og byråkratiet når det gjelder hoppfelt, høyder og god-
kjennelse av utstyr. Dette fører til at de gode RW-hopperne reiser til
Frankrike og hopper på faste lag. Elevene og de ferske hopperne får derved
ingen impulser fra de erfarne, og mange har knapt nok peiling på hva
formasjonshopping er. Det er således svært mange som tar et hopp en gang i
blandt, og har 15-20 linehopp eller mer bak seg.
Stil/pres-nivået er derimot høyt. To av rundkalottgutta jeg har hoppet sam-
men med i Strasbourg, deltok nylig i en pres. konkurranse i Sveits. Størst-
te parten av de sveitsiske og tyske topp-hopperne var med, ca 70-80 deltag-
ere. De fleste hoppet "Cloud", men også en del "Strato-Star". De to rund-
kalottene hadde etter 5 omganger tilsammen 9 Dead-Centers + 20 cm. Av en
eller annen grunn skulle en omgang hoppes om igjen, og de to endte på hen-
holdsvis 1.plass med 11 cm, og 5.plass med 45 cm! Da kan jeg faktisk forstå
at det fortsatt er moro å hoppe "Competition" og "Papillon", og at gutta
ikke har den store iveren etter å satse bare på RW.
Klubbmiljøet er helt forskjellig fra det vi har i Norge. Aero-Club Stutt-
gart har møter hver mandag. Ca 25% av medlemmene er jenter (som også Hopper)
Klubbhuset tilbyr kjøkken og bar med alle rettigheter, samt rom for tørk-
ing og pakking av skjermer etter vannhopp o.l. (En del av medlemmene har
foretatt 8-10 demo-vannhopp i løpet av sommeren). Møtene begynner kl.2000,

YOUR AVIATION LIBRARY IS NOT COMPLETE

IF YOU DO NOT REGULARLY RECEIVE
AND READ A COPY OF

PARACHUTIST

the world's largest monthly parachuting magazine and the official publi-
cation of the United States Parachute Association. First in the field with
news of parachuting activities, skydiving equipment and techniques,
safety procedures, advance notice of meets and results of com-
petition jumping. Be up to date, know about the latest advancements
in professional and recreational parachuting in the U.S.A. and around
the world. Enjoy seeing prize winning photographs of parachutists in
action. All this and more. Send check or money order for \$8 for a
year's subscription (\$20 for air rates).

UNITED STATES PARACHUTE ASSOCIATION
Post Office Box 109 Monterey, California 93940

PARACHUTIST/August 1977

VI HAR TIDLIGERE VÆRT INNE PÅ ULEMPENE MED DE GAMLE OG VEL UTBREDTE CAPWELL LÅSENE. DENNE BILLED SERIEN TATT AV DEN BERØMTE FRITT-FALL FOTOGRAFEN ANDY KEECH VISER HVORDAN BILL BOOTH'S NYE LÅS "THE 3 RING CIRCUS" VIRKER. DEN ER FERDIG MED SIN 15000 HOPPS EVALUERINGS-TEST OG ER Å FÅ KJØPT PÅ DET AMERIKANSKE MARKEDET....

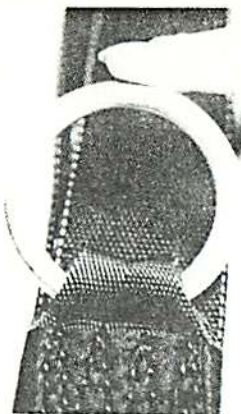

Figure 1

Figure 2

Bill Booths 3-rings låsesystem består av en stor ring, festet til seletøyet på Capewell-låsens tidligere plassering (fig 1), og en mellomstor og en liten ring som er festet til løftestroppene (fig 2). Løftestroppen festes til seletøyet ved at den mellomstore ringen føres gjennom den store (fig 3), så føres den lille ringen gjennom den store (fig 4). Denne koblingen er sikret ved at en løkke føres over lille ringen og gjennom et hull i løftestroppen (fig 5). På baksiden av løftestroppen blir så løkken holdt på plass av en gjennomgående plast-inpregnert stålkabel (fig 6). Den store ringen tåler opptil 1750 kg belastning før den ryker, slik at hele systemet kan absorbere totalt 3500 kg (en løftestropp på hver skulder). Dette er over det som seletøyet tåler (Wonderhog: 2750 kg), og kalotten 2500 kg, og ikke minst hopperen som normalt har sin grense på 1500 kg. Den mekaniske fordelingen med koplingen mellomstor til liten ring er at den reduserer belastningen på løkka til 1% av normal åpningssjokk dvs. ca 3kg.

Løkkas bruddstyrke er 125 kg. Belastningsfordelingen og bruddstyrkegrensene for 3-rings systemet er dermed tilfredsstillende. Normal åpningssjokk ligger på 5-8 G, og omregnet til kilo blir dette omlag 1300 kg for gjennomsnittets personen.

Mer enn 15000 forsøkshopp har ikke avstedkommet med brudd på ringene.

For å frigjøre løftestroppene (cutaway) må vi trekke i et håndtak. Dette håndtaket er dekket av tøy og festes til seletøyet ved velcro-tape. (fig 7). Håndtaket er koblet til to helt identiske 3-rings låsesystemer, en på hver skulder (fig 7). Når vi trekker i håndtaket frigjøres løkkene på begge låsene samtidig (fig 6) og ringene kan slippe tak i hverandre som vist på fig 8,9 og 10. Resultatet blir dermed en cutaway.

Rent operativt tillater et slikt låsesystem at vi gjennomfører cutaway samtidig som vi trekker reserven (en hånd på hvert håndtak) og vi sparer inn kostbar tid. Totalt må vi ha en belastning på ca 3 kg før løftestroppene slipper taket etter at frigjøringshåndtaket er trukket. I de tilfeller vi har total forsaker så vil løftestroppene holde seg på plass fremfor å bli slengt hit og dit under reservetrekket. Med tida vil 3-ring systemet også bli å finne på elevutstyr. Men da integrert med reserve håndtaket. Får eleven problemer er det bare å trekke i reservehåndtaket. Nødprosedyrene blir enklere og ferre.....

TIL SALGS

TIL SALGS

TIL SALGS

TIL SALGS

PIGLETT 2 TIL SALGS!

SOM NY, CA. 30 HOPP, REGNBUE-FARGET MED RISERS OG DIAPER. HENVENDELSE: ROAR FRØILAND, EIKESETTSTUBBEN 14, 4032 GAUSEL.

TIL SALGS: "PIGGY BACK"

AMERIKANSK PAPILLON, CA. 75 HOPP. RØD, BLÅ OG HVT. TRICONICAL RESERVE (UHOPPET). PRIS CA. KR. 5250,- HENV: GEIR SKUMLIEN OLSEN, ØSTVOLLV.5, 2830 RAUFOSS. TELF. GJØVIK (061) 75040 MELLOM KL. 0700 OG 1530.

RPC + T-10-R (STYRBAR) + KOMPLETT SELETØY, MINISETT. KUN 75 HOPP, SOM NY. NESTEN NY HJELM MEDFØLGER. HENV: PER THORKILDSEN, EIK LÆRERSKOLE, 3109 LØFTS-EIK. TELF. (033) 30128 ETTER KL.1800.

KOMPLETT FALLSKJERMUTSTYR TIL SALGS BESTÅR AV: MINISYSTEM PAKKSEKK, PC MK I, STRØMPE, PILOTSKJERM, POP TOP RESERVE KONTAINER M/SUPER 26' STEARABLE RESERVEKJERM (UBRUKT), ALTIMASTER II HØYDEMÅLER MED VELKRO-REIM, RW-DRESS. HENV: PETTER A. GUNDERSEN HAVNEGT. 6, 3250 LARVIK. TELF: 034-81431 ETTER KL. 1700.

WONDERHOG MED STRATO-STAR OG 26' STRONG LO-PO TIL SALGS. HENV: ESBEN PETERSEN, FELTSPATVN. 41, OSLO 11. TELF: 02-297021.

PC MARK I, CA. 300 HOPP, RØD, SORT (RED BARON), SORT MINISETT, 26' NAVY CONICAL. PRIS CA. KR. 3700,- HENV: JOSTEIN FJALESTAD, BRETTEVILLES GT. 23, OSLO 4. TELF, ARBEID: 02-466930

UT-15, GUL OG RØD, 200 HOPP, SAMT 26' NAVY CONICAL 1969 MOD, MED 4 LINE RELEASE OG B-5 SÅLE/SEKK OG POP TOP SAGE GREEN, ADDIDAS HOPP-STØVLER SAMT ALTIMASTER II HØYDEMÅLER. HENV: TOROLF PAULSHUS, L.ST. GRÅKALLEN, 7000 TRONDHEIM.

RØVERKJØP!!

KOMPLETT CONDOR PIGGY MED STRATO-STAR "CIRRUS", 26' STRONG LO-PO RESERVE. SELGES KOMPLETT FOR KR. 6500,- ALT ER HELT NYTT. HENV: LISE BENTZON, 5060 SØREIDGREND. TELF: 05-268064.

EFA PAPILLON MED FIREPINNS SELETØY TIL SALGS. PRISANTYDNING KR.3000,- HENV: PER WENZELL, JORBRUKSV 12, 8000 BODØ, ELLER LYG TELF: 081-23040 LINJE 241 MELLOM 0800-1530.

NY STRATO-STAR KALOTT MED HOT-DOG PILOT TIL SALGS. MOD "CUMULUS", CA.40 HOPP. PRIS KR. 3500,- HENV: BERNARD D. LYG, HERNESVN 29, 8000 BODØ. TELEF: 081-22135 ETTER KL. 1800

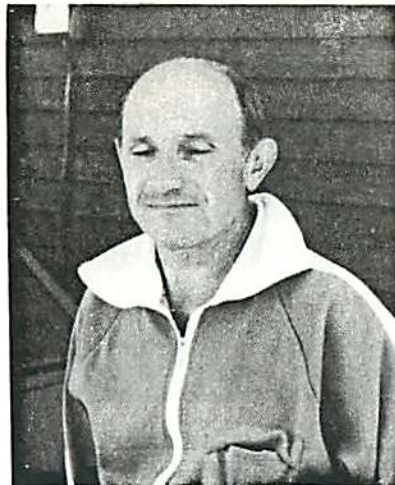
ÅRHUS-ELEVEN GUNNER I ET NAVLESTRENG SPRANG. GODT BILDE AV JOHN PEDERSEN.

Engelskmann og kjærnekar

En av de vel etablerte personligheter innen norsk fallskjerm sport er en engelskmann ved navn PETER CORNELL. Under NM på Torp fløy Peter sammenhengende 8 timer på en hoppdag! Ikke nok med at han er en habil flyger; han er også en erfaren fallskjermhopper med over 100 hopp.

Til daglig er Peter wing commander ved Kolsås, og "for å fylle ut fritida", som han sier, så driver han både fallskjermflyging og fallskjermhopping. Som flyger har han fløyet flere flytyper enn de fleste har timer. Vi kan nevne typer som Spitfire, Tempest, Vampire, Lightning osv, osv.

Hans eldste sønn Chris er også etablert som erfaren norsk hopper, og yngstesønn som er en født skøyer, er selvsagt å finne på hoppfeltet. Peter, engelskmann og kjærnekar, er medlem av Oslo Fallskjermklubb.....

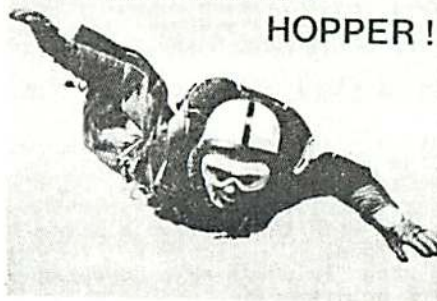
profesjonell flyger og enlike profesjonell navigator gikk det greit å snike seg gjennom alternative dalføre hjem til vår kjære ø... Fire dager etter ble det biltur til Rinnleiret og en kjempefin treningsuke i NTH regi. Andungene fikk hoppet mye tre-manns sekvens pluss noen pene fem-manns. Vi hadde håpet på to fly og noen SCR, men det skar seg. Etter 14 dager hjemme bar det avsted til Torp, og etter bare noen få hopp hadde formann D-101 inne både SCR, SCS, CGE og Polar Bear, så det hjalp. Ut av planlagt 12-manns snow-flake ble det en 13-manns takket være fotograf P.O.Pahr som kom inn og hengte seg på. Klubben representerte også på Twin-Beech boogien i Vesterås ved samme D-101. Mye dårlig vær, men en 12-manns og et par 10ere ble det da. Men så var det dette med bredden, da. Andøya treeren er spredt for alle vinder og tilbake sitter D-101 med en haug elever. Kanskje Anton fra Kautokeino driver det videre i Bodø, og han kommer igjen om ett år. Jan-Erik er på vei opp med over 100 hopp og skal kjøpe piggy-back og firkant, så vi begynner på nytt. Ellers har vi nylig avviklet kurs med 12 elever som alle har hoppet flere hopp. På dette kurset var fire av Storgatas unge sønner som vi satser sterkt på. Vi satser ellers på samlinger med Vesterålen og Harstad FSK, særlig Vesterålen på grunn av kort vei, og vi har fått et gedigent fristede like ved hoppfeltet. Et nedlagt gårdsbruk som inspirert av Pope Vally Parachute Ranch selvfølgelig er døpt "Free-Fall Ranch". Håper at innehaveren, Johnny Johnsen, nybakt B og RW-freak, tar dette siste alvorlig, vi kommer bare etter innbydelse. Vi har i klubbregi hoppet kun 430 hopp pga all reising, men vi regner med 600 hopp innen årets utgang. Vi høres senere på året, hilsen Andungene.

Stavanger

Sommerferien er vel avviklet med NM på Torp samt Nordisk i Sverige. Vår klubb gikk ikke ubemerket gjennom NM-uka. Laget påsatte navn "Fiskepuddingen" gjorde ingen skam på laget. Roar, Burre og Gunnar drog laggullet vel i havn, i år som i fjor. Ikke nok med det, RW åpen gikk jo også til de samme "Siddisene". Disse tre har utviklet seg til noen riktig gode allroundere. Roar og Gunnar ble jo også tatt ut på landslaget. Nordisk i Østersund var oppgaven i år. For første gang vant Norge gull i lagpres hvor Roar var ankermann. Håper nå at disse tre kan videreføre sine erfaringer til andre "comming men". Men helt på bar bakke er vi heller ikke; Fors. side

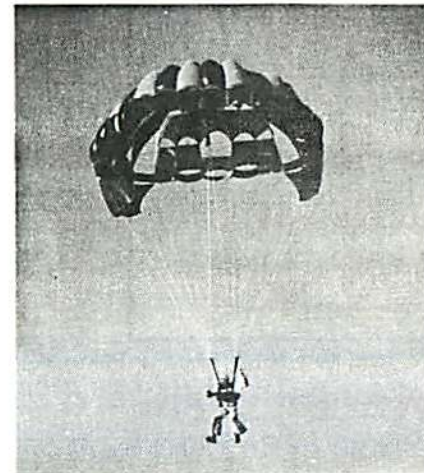
F-NLfs PLAKATER !

BLI FALLSKJERM-
HOPPER !

FARGE-PLAKAT!! VANLIG FALLSKJERMSPORT DEKKES VEL GANSKE GODT AV DETTE FARBEBILDET I A3 FORMAT. AT HOPPEREN HAR RW-DRESS FÅR STÅ SIN PRØVE. BILDET ER TATT AV EINAR LUNDLIE. DENNE PLAKATEN HAR ET HVITT FELT NEDERST FOR EVENTUELL TEKSTING.

← SORT-HVITT PLAKAT SOM VISER HVILKEN FANTASTISK GLEDE DET ER Å BEHERSKE DET FRIE FALLET! PLAKATEN ER I A3 (2x4) FORMAT OG HAR ET HVITT FELT I MIDTEN FOR TEKSTING. DE FINE BILDENE ER TATT AV LARS THOEN.

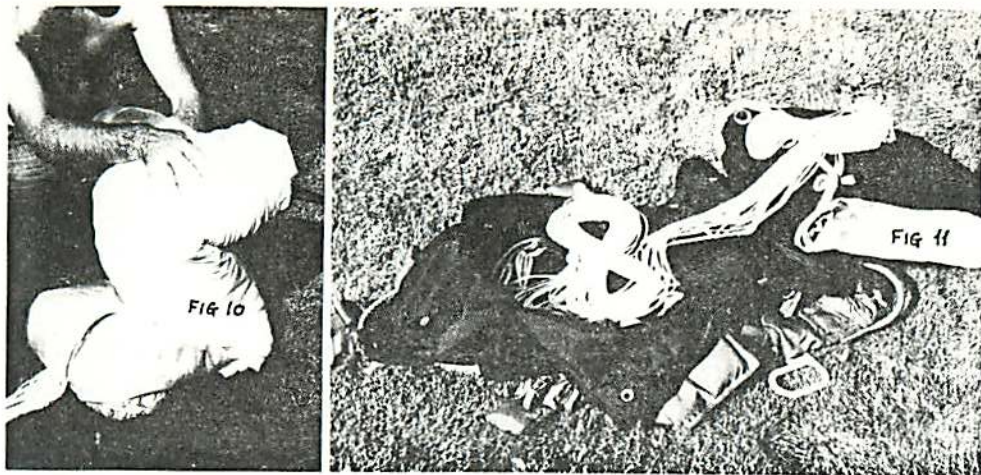
KUN KR.3,- PR. PLAKAT !

AT KLUBBENE HAR MANGLET ET BRUKBART TILBUD NÅR DET GJELDER PLAKATER FOR Å KUNNGJØRE KURS O.L., VET VI ALLE. DET HAR NEMLIG VÆRT ET ØKONOMISK SPØRSMÅL. FRITT-FALL MENER Å HA LØST PROBLEMET VED PRODUKSJONEN AV DISSE TO PLAKAT-TYPENE. DE ER SLETTES IKKE FULLKOMNE, MEN BRUKT PARVIS, DVS. EN FARGE OG EN SORT-HVITT SAMMEN, SÅ DANNER DE ET BRUKBART PRØPPLEGG VED KUNNGJØRING AV ELEV-KURS, FOREDRAG, UTSTILLINGER, KUNNGJØRING OM KONKURRANSER OSV. ALLEREDE IDAG HAR VI SOLGT UT HALVE BEHOLDNINGEN! IKKE SÅ RART NÅR VI TENKER PÅ AT PRISEN KUN ER KR.3,- PR. STK!

VED BESTILLING: SEND POSTGIROBLANKETT MED NØDVENDIG BELØP TIL FRITT-FALL HERNESVEIEN 29, 8000 BOIMØ.

NB! NB! NB! NB!

Minste bestilling: 10 stk.

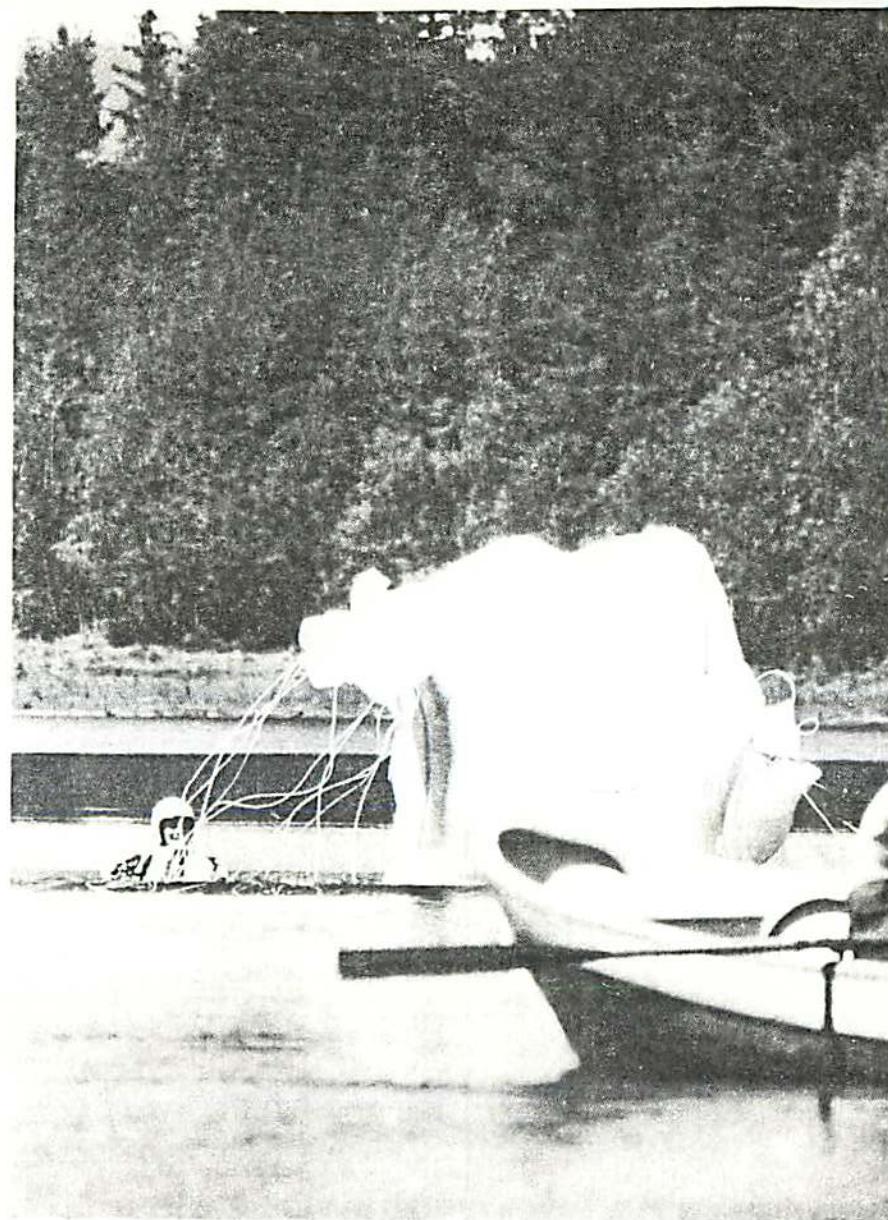
skjermens pakkeinstruks. Neste punkt blir å feste bremsene på plass. Nå forflytter vi oss opp til kallottens hale hvor vi ordner felt for felt slik at alle bremselinene er like stramme (fig 2). Så tar vi tak med venstre hånd i kallotten tett inn til halens nærmeste linebunt; som vist på fig 3, og trekker kallotten oppover mot oss inntil bærelinene er stramme. Halefeltene med bremselinene holder vi i høyre hånd (fig 3) og legger disse over bærelinene nærmest venstre hånd; som vist i fig 4. Vi har nå gjort vårt første rull og alle linene er vellordnet og stramme. Nå går vi ned for å dra opp slideren. Her er det viktig at slideren hentes opp mellom høyre fremre og bakre løftestropp når kallotten er orientert som på fig 1! Studer fig 5.

(Drar vi, som så mange gjør, slideren opp mellom høyre og venstre løftestropp-par vil den under skjermåpning kunne fungere som en propell som skyver oppover, og vi vil kunne få sliderlåsning). Slideren dras helt opp og legges oppå stabilisatorpanelene som vist på fig 6. Nå kan vi rulle videre på hale-siden inntil halve slideren er dekt. Se fig 7. Så ruller vi fra front-siden og ender opp med en lang pølse som vist på fig 8.

Skal vi rulle tett eller løst? Teknisk sett så vil ikke slideren begynne å gli nedover linene før kallotten har rullet seg mer enn halveis opp og begynt å fange luft. Vi har altså en viss "streamer"-tid. Ruller vi tett og hårdt vil streamer-tiden øke, uten at det har noen vesentlig utslag i åpnings-sjokket. Med løsere rulling (fig 8 og 9) reduserer vi streamer-tiden og får en hurtigere åpning.

Vi tar nå fatt i linene ved stabilisatorpanelenes nederste del og bretter stab-panelene oppå kallott-pølsa som vist i fig 9. Så bretter vi videre som vist i fig 10 og klemmer lufta ut av duken ved å presse alt ned mot bakken. Den sammenpressede kallott føres så inn i podden.

Tidligere har vi ment at når vi vikler linene i fine S-mønstre og fester hver bunt i strikk så var alt i skjønneste orden. Filmopptak har derimot vist at det kan oppstå fantastiske svingninger i linene (og floker) under en skjermåpning med denne type linevikling. Strikkene slipper ikke like let, og en snor kan komme fri før de andre osv. Mange forsøk ble derfor gjennomført med løse liner i pakksekken som vist i fig 11. Oscillasjonene uteble og strekktiden ble redusert (ca 0,7 sek) ved terminaltrekk. En annen ulempe med vikling av linene i strikk var at podden hadde en tendens til å bli satt i rotasjoner og vi endte opp med tvinn i linene.

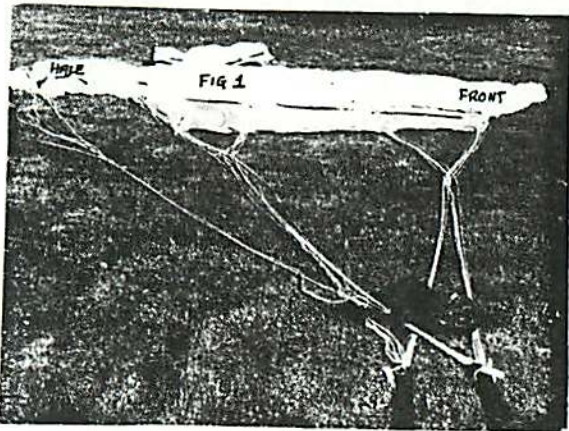

Hærens Jeger Skole har to prosedyrer når det gjelder vannlanding. De skiller mellom landing i vann med og uten flytevest. Grunnen er vanskelighetene med å komme ut av seletøyet når man har flytevest. Her ser vi en av jegerne som har landet med aktivert vest.

Foto: HJS

RULLEPAKKING AV STRATOSTAR OG CLOUD.

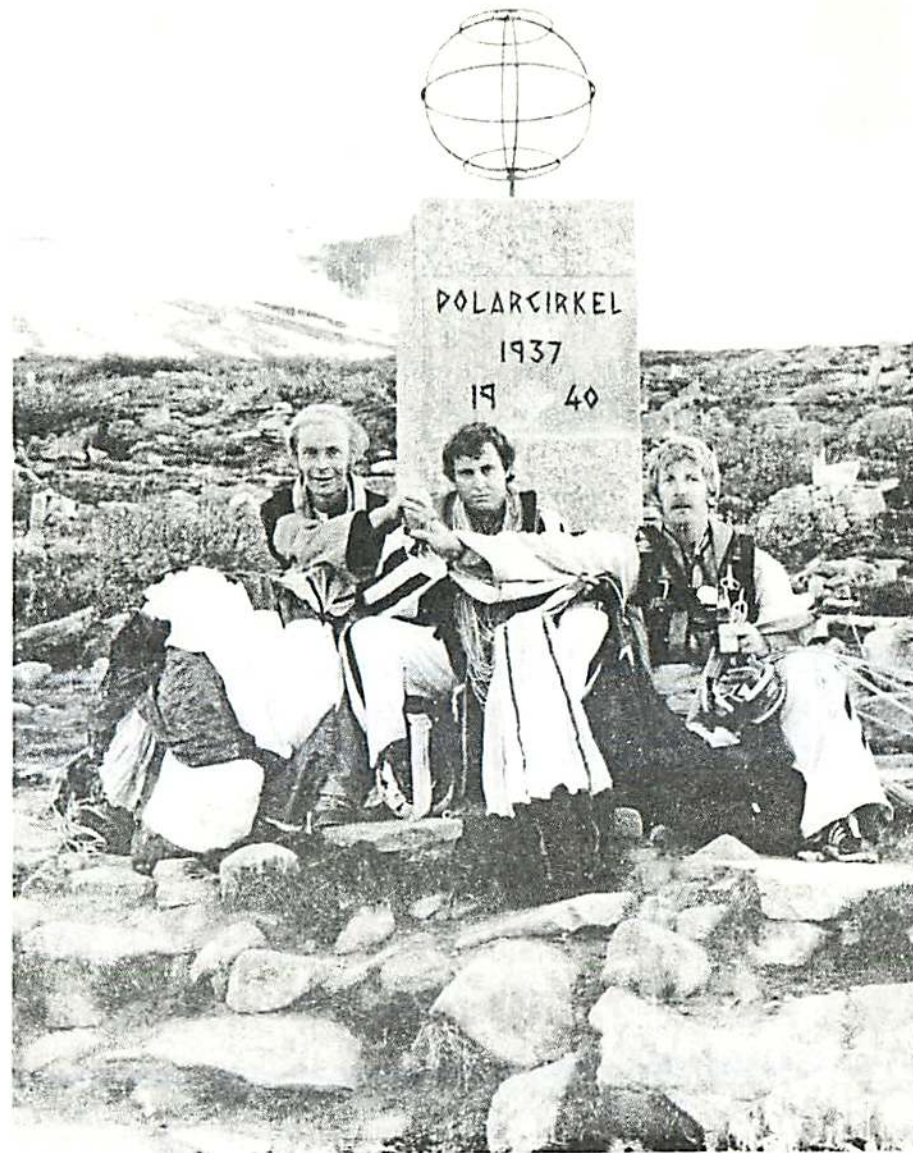
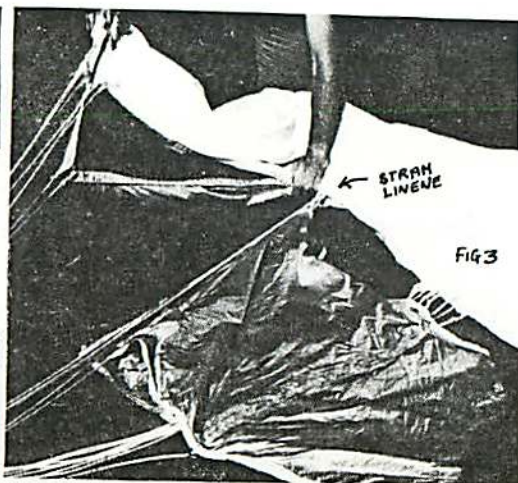
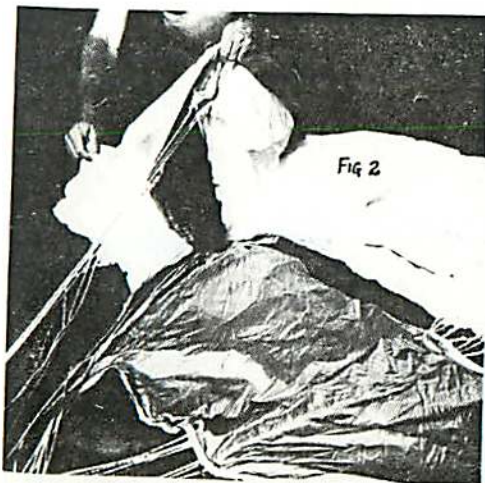
D-43

DENNE ARTIKKELEN ER MENT SOM TILLEGGSOPPLYSNINGER TIL DE SOM ALLEREDE PAKKER ETTER RULLE-METODEN. DEN ER IKKE MENT SOM EN FULLVERDIG PAKKEINSTRUKS FOR NYBEGYNNERE. BASIS FOR ARTIKKELEN ER SKRIFTLIG OG MUNTILIG INSTRUKSJON JEG HAR MOTTATT FRA DICK MORGAN OG ANDRE FORSTÅELSEGÅERE I FIRKANT-SKJERMTEORI. VISSE FUNKSJONER UNDER PAKKINGEN ER VIKTIGERE ENN ANDRE OG KAN VÆRE AVGJØRENDE I ÅPNINGSFASEN AV SKJERMEN: DISSE ER HER UNDERSTREKET.

Fallskjermteori er ingen eksakt vitenskap. Til det finnes der altfor mange usikre variabler. Hypoteser må derfor prøves grundig før de eventuelt blir godkjent som fullverdige lovregler. Så også med rulle pakking: Mangfoldig tusen evalueringshopp er gjennomført. I tillegg er høy- og lavhastighets-åpninger blitt filmet.....

Studer fig 1. Vi har slått feltene på tradisjonell måte og lagt skjermen ut på bakken som vist i fig 1. Når vi nå står på pakksekken og ser mot kallotten skal fronten peke mot høyre og halen mot venstre, dette for å ha en fast referanse. Vi gjennomfører nå en grundig linesjekk som vist i

Under sitt Norges-opphold i sommer tilbrakte de to amerikanske hopperne King Forsyth og Rick Odum en uke sammen med sine hoppvenner i Bodø Fallskjermklubb. Som en ekstra spiss i anledning besøket hadde Bodø-hopperne arrangert hopping på selveste Polarsirkelen! De to amerikanerne ble dermed de første i verden til å lande på den nå så berømte "Moral-sirkel". På bildet sitter hopplederen Kalle Normann sammen med King, i midten, og Rick helt til høyre. Foruten Polarsirkelsertifikat fikk våre to venner en ekte Lappekniv og en halv pils ved landingen. Foto: Øystein Skar.

Paragåsen: KLARGJØRING OG HM-INSPEKSJON

FINN OVE GAASØY FORT-
SETTER HER MED SINE
INNLEGG AV TEKNISK-
OPERATIV ART, BEREGNET PÅ DE IKKE SÅ SAKKYNDIGE ELEVENE VÅRE.

Før du laster inn i flyet skal du alltid inspiseres av en godkjent HOPP-
MESTER (HM). Dette for å sikre deg at utstyret er i forskriftsmessig stand
og at du er korrekt påselet. Dessuten plikter HM å drille deg i nødprose-
dyrer, skjermstyring, avsprang fra flyet etc., så lenge dette er påkrevet.
Dersom du hadde problemer av noen art på siste hoppet, skal du avtale å
trene med HM i god tid før du går opp på neste hopp. Da unngår nemlig alle
en unødigg forsinkelser.

Ved påseling passer du særlig på disse tingene:

1. Hoved og reserveskjermen er forskriftsmessig pakket. Husk å sjekke
pakke-dato for reserveskjermen. (Maks 92 dager før ompakk).
2. Armeringsstrikkene må være på, - elever har en tendens til å glemme det
3. At pinnene er satt riktig i. Se figurene på neste side. De skal være ca
3/4 inn for å unngå at pinnene
kiles fast i låsekjeglene.

4. Ta ut slakk på utløserkabel-
en, og før denne slakken ned
til utløserhåndtaket.
Kontroller at kabelføringen er
festet i begge ender, og at ut-
løserhåndtaket ikke sitter løst
i lommen

5. Kontroller at seletøykobling-
ene fungerer riktig. Kvikkrokene
skal åpne lett ved å svinge ut
den lille fjærbelastede løfte-
armen, og hektes ved å skyve
denne helt sammen. NB! pass på
at du ikke får stoff fra hopp-
dressen i låsen

6. Justering av seletøyet: Bøy
deg litt fremover, få sadelen
under enden og stram beinstrop-
pene. Fest bryststroppen. Med
bryststrammerne justerer du
kvikklåshøyden slik at de sitter
i forkant av skulderen. Se fig.
Stram til slutt ryggkryssset.
Alle løse ender legges inn un-
der smygestolene.

Hoppmesteren har et stort ansvar. Her
ser vi ham kontrollere elevene sine før
innlastning i flyet. Foto: FOG.

Et korrekt justert seletøy skal sitte stramt! Bevegelser under flyturen
og selve åpningssjokket vil alltid strekke selen litt ut.

7. Resveskjermen festes til D-ringene på seletøyet, og magebeltet festes
til de små ringene nederst på hovedskjermens pakksekk. Stram godt til.

Et gammelt ordtak sier: "Ta godt vare på utstyret, og utstyret tar vare
på deg". Husk dette og vær deg ditt ansvar bevist. Ta vare på utstyret
og sørg for at det alltid er i førsteklasses stand.

Ved innlastning plasseres du i flyet etter utsprangsrekkefølgen. Husk å
spenne deg fast og få vekten godt forover i flyet under "take off".

ÅRHUS cup'en 1977

Der måtte to forsøk til, før det lykkedes at avfikle
Århus Cup'en. Det første forsøk var ellers plan-
lagt etter alle kunstens regler, med kantinevogn,
lært vindpose m.m. Kun vejr-gudene hadde man i
skyndingen glemt å tage i ed. En orkanagtig blæst
bevirkede at stævnet måtte utsattes til 18-19 juni.
Denne gang vejret til gengæld perfekt. Det var end-
videre lykkedes at få FF 66's flyvejern herover. En
pragtfuld Cherokee-six, med plads til 6 springere.
Det viste sig i øvrigt at ingen AFC'ere før havde
prøvet at springe fra en sådan maskine, men alle
var yderst tilfredse.

Konkurrencens forløb var aldeles spændende. I
A-rækken lagde Erik Jestesen sig efter to runder
suverænt i spidsen, og med fem dead-centers på
stribe, troede de fleste nok at han var uerørlig.
Det skulle imidlertid vise sig, at ingen kunne til-
lade sig at give ved dørene i denne konkurrence.
Om søndagen var Just ikke helt så koncentreret.
Det resulterede i at Henning Marinus med sine
meget stabile finaler i 9. runde overhalede og
lagde sig på førstepladsen.

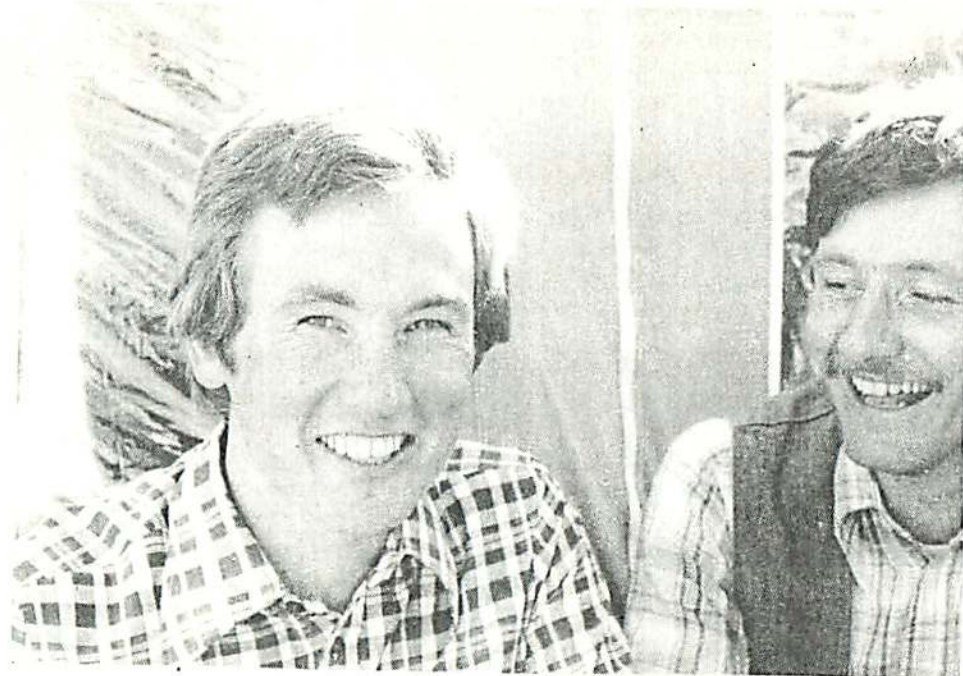
RESULTATLISTE FOR INDIVIDUEL PRÆCISION VED ÅRHUS CUP'EN 1977

NR.	KLUB	NAVN	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	TOTAL
1	MEK	Henning Sørensen	0.08	0.22	1.67	1.33	0.29	0.39	0.27	0.27	0.10	0.06	4.61
			0.08	0.30	1.97	3.30	3.59	1.98	4.18	4.45	4.55	4.61	
2	JFC	Erik Jestesen	0.11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.17	0.61	1.67	1.08	5.64
			0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	2.28	2.89	4.56	5.64	
3	AFC	Uwe Skaaning	0.52	0.18	0.48	0.86	0.99	0.69	0.28	1.76	1.09	1.38	8.23
			0.52	0.70	1.18	2.04	3.03	3.72	4.00	5.76	6.85	8.23	
4	MEK	Søren Clausen	0.75	0.00	2.29	0.60	3.24	0.25	0.14	0.11	1.01	0.00	8.47
			0.75	0.75	3.04	3.64	6.88	7.11	7.25	7.36	8.17	8.17	
5	AFC	Dan Vendelbo	1.56	0.13	1.57	1.73	0.21	0.90	1.10	0.15	1.79	0.91	9.15
			1.56	1.69	3.26	4.99	5.20	5.29	6.30	6.45	8.24	9.15	
6	AFC	Bjarne Lykke	0.34	0.23	10.00	0.29	0.31	0.54	0.99	1.48	0.00	1.59	15.77
			0.34	0.57	10.57	10.86	11.17	13.71	12.70	14.18	14.18	15.77	
7	Cent. Jump	Lars Rossén	0.07	1.77	2.76	0.00	0.20	6.08	0.93	0.23	0.40	8.17	20.81
			0.07	1.84	4.60	4.60	4.80	10.88	11.81	12.04	12.44	20.81	
8	AFC	J.S. Meyer	2.63	0.56	0.64	0.75	1.42	1.43	2.04	10.00	0.21	3.60	25.28
			2.63	3.19	3.83	4.58	6.00	9.43	11.47	21.47	21.68	25.28	

Over ser vi
Århus FSKs
fine pitt.
Bildet til
høyre viser
deltagerne
i årets cup.
I bakgrunn-
en: klubbens
Cherokee six.

FotoS: JOHN
PEDERSEN.

VI GRATULERER EN BLID NORGESMESTER I KOMBINERT STIL/PRES, KNUT SÆTRE, FRA IKAROS FALLSKJERMKLUBB. TIL HØYRE EN LIKE BLID ROAR FRØILAND, STAVANGER.

NORGES DESIDERT BESTE STILHOPPER, EGIL KATO HANSEN, OSLO PSK.

NORGESMESTER I KOMBINERT OG STIL, KLASSE II: PETTER KLEPPAN, KJEVIK.

fra Dick Morgan: "There is more to life than parachutes".....

De ferske B-hoppere fikk forhåpentligvis utviklet sine RW-egenskaper. Hopping sammen med erfarne sørget for dette. Som vanlig var det sosiale miljø på topp, kanskje gir bildene et lite inntrykk av dette.....

Fordi man satser alle penger på RW-hopping og ikke deltar i pres, behøver man ikke ligge på latsiden.... Claus Heen improviserte en lydbåndreportasje fra konkurransen og Fritt-Fall bringer her et lite utdrag. Reporter: Egil Bakke, du leder konkurransen. Bakke: Ja, formen er god. Reporter: Du satser sterkt på de neste hopp? Ja, jeg regner selvsagt med å vinne..... (Men dengang ei sa Herleif) Foto: Sotolf

Avspillingen av båndet forlenget livet med minst 5 år for alle de som var samlet rundt bålet. Fra v: Terje Nilsen, Egil Bakke, Claus Heen, Tor Gundersen.

Klar for sjekke-tur til Verdalsøra med vår gode, gamle "KLØSS". Selvtilliten er på forhånd obligatorisk styrket. Legg merke til hvem som er mest PR-kåt....

Fra v: Jan Helge Furnesvik (Med trykk på svik, forøvrig nordlending og RW-freak, selvsagt), nr.2 ser ut til å foretrekke anonymiteten, men vi kan rope at han er meierispannhiver fra Grogn. Jan-Åge Langeland konkurrerer med Bernt Berge (t.h.) om He-Man utseende..... Foto: PO

Til venstre er det general-sekretæren i NAK, Anders Høegh, som Gratulerer ROLF INGE SOTBERG, GUNNAR THOMSEN og ROAR FRØILAND ved premieutdeling. De vant nemlig både lagpresisjon og 3-manns sekvens!! En prestasjon det står respekt av i disse harde RW-tider! Apropos allroundere: EINAR THOEN stilte opp i både pres, stil og 4-manns sekv. Ikke nok med det, Iver Haugsbakken dro bort dissen for ham på hans hopp nr.1000!!!

Forsvaret stilte 28 timer med Bell UH-1B gratis til disposisjon under NM, og norgesmesterskapets overdommer, nestformann i F/NLF, Helge Sandnes, var blant flygerne. Her JAN-ÅGE LANGELAND, NTH, som assisterer ved innlastning. Stevneleder under NM var forøvrig Iver Haugsbakken. Til høyre ser vi vinneren av presisjon klasse I, Svein Johansen, Bodø fallskjermklubb.

10-MAN night star

Denne nordiske rekorden var et faktum en tid før NM på Torp. Foran f.v.: OLAF OLSEN, EILIF NESS, ODMAR STENHAUG, GUSTAV FRANTZEN, LARS THOEN og PETTER NESS. Bak: TOR ERIK STRANNA, ALBERT HEIMDAL, KARL AMUND ARNEBERG og BENT LAURSEN.....
Foto: Per Olaf Pahr.

Kombinert i fallskjermhopping

av KNUT SÆTRE, D49

(meter + sek=?)

I tillegg til mester i de individuelle øvelsene stil og presisjon, blir det også beregnet en kombinertmester på grunnlag av disse to øvelsene. Hensikten er å kåre den mesteren som totalt sett er best. I beregningsmåten mener jeg at det ligger en skjevhet som bør rettes opp. Reglene sier at kombinertpoengene skal beregnes på følgende måte: Gjennomsnittet av presisjons hoppene, målt i meter, kalles presisjonspoeng. Eksempel: 6 hopp med totalsum 3,66 m gir i gjennomsnitt pr hopp=0,61m, dvs. 0,61 pres.poenng. For stil gjelder: Halvparten av gjennomsnittlig stiltid målt i sekunder kalles stilpoeng. Eksempel: 3 hopp med resultat 10,5s-9,0s-11,1s gir i snitt 10,2 sek. Halvparten av dette utgjør 5,1 stilpoeng. Summeres stil og pres poengene fås kombinertpoengene, dvs. $5,1 + 0,61 = 5,71$ poeng. Laveste poengsum gir beste plassering. Som en kan se er det i stil en får mesteparten av poengene. I vårt ganske normale eksempel utgjør altså stil 89% av poengsummen. For Nordisk Mester i år utgjorde stil 98% av poengsummen. Jeg mener at i kåringen av kombinertmesteren må en legge like stor vekt på begge øvelsene. Det kan gjøres ved å innføre plass-sifferpoeng. Reglene ble lansert under nordisk i para-ski og de ble bl.a. brukt under de danske mesterskapene i stil og presisjon. Plass-siffer i hver øvelse kvadreres og summen av poengene i stil og pres utgjør kombinertpoengene. Eksempelvis vil 3.plass i stil og 4.plass i pres gi $3^2=9$ stilpoeng og $4^2=16$ pres poeng, tilsammen 25 kombinertpoeng. 1. og 5.plass vil gi 26 kombinertpoeng. Allerede i barneskolen lærer vi at det er feil å summere meter og sekunder. Likevel har fallskjermhopperne holdt på med det i flere år. Ved å benytte plass-siffer vil en få en mer lik bedømmelse av hver øvelse: seier i pres teller like mye som seier i stil. Nordisk mesterskap i stil/pres 1977 ga et temmelig typisk utslag av de gamle reglene. Svein Johansen som var en av de beste i pres (3.plass) havnet langt bak (22.plass) i kombinert på grunn av den dårlige plasseringen i stil (25.plass) (28 deltagere). Kato Hansen hadde omtrent de samme plasseringene i enkeltøvelsene, dvs. nr.2 i stil og 23 i pres. Han ble nr 5 i kombinert. Altså en veldig favorisering av å være best i stil. Dansken Stephensen ble nr4 i pres og nr.23 i stil, men nr 20 i kombinert. Om en resonerer slik at en topp-plassering i en øvelse og bunn-plassering i en annen bør gi kombinertresultat midt på treet, så egner plass-siffer reglene seg godt. For de tre i vårt eksempel ville det ha gitt 15.plass til Kato, 16.plass til Stephensen og 19.plass til Johansen. I praksis kan konkurransene arrangeres ved at deltagerne melder seg på i kombinert og deltar i stil og pres. Dermed vil det bli like mange i hver øvelse og begge øvelsene teller likt for kombinertresultatet. Selvsagt kan alle som ønsker delta i en enkeltøvelse, men de skal ikke være med i selve kombinertberegningene.

Små -
Nytt:

• NTH-fireren har vært i Sverige og trenet i sommer. De har bare lovord å si om det berømte svenske laget "Gras i Dojan". Ikke nok med at de er topp idrettsmen, men de har tatt seg godt av NTH-gorrrhysan.

• Finn Ove Gaasøy's bilde "Forløsningen" har vært presentert i det engelske fallskjermtidsskriftet "Sport Parachutist".

• Eilif Ness har vært på besøk i USA nylig der han bl.a. besøkte Paraflite. Her ble han grundig utsjekket på den nye firkant-reserven som forøvrig også er lansert som RW-hovedskjerm. Eilif fikk hoppe "Strato Flyer" som har følgende data: Hastighet fremover: 20 mph, synk: 16 fps, kalottvekt m/loftestroppe og bag: 9,3 lbs.

NM -77

Tekst & bilder:

Per Olaf Pahr

To fra F/NLFs styre, Tor Gundersen og Torolf Paulsen, 4-manns sekvensvinnere

Norgesmesterskapet ble i år avviklet ved Sandefjord Lufthavn, Torp, og her er noen spredte og uformelle glimt fra arrangementet. Aldri har vel mesterskapet samlet så mange deltagere. Til høyre for premie-bordet er det Egil Kato Hansen som triumferer, etter å ha vunnet stil klasse I.

„Hardingene“

måtte gi tapt for supe(r)laget "KARA" fra NTH, etter en uhyre skarp konkurranse. Bare ett poeng skilte de to lag, etter ekstrahopp. Her ser vi fra venstre: BENT LAURSEN, ODDMAR STENHAUG, LARS THOEN og KARL AMUND ARNEBERG.

DET NORSKE VINNER-LAGET I NORDISK LAGPRES. FRA VENSTRE: SVEIN JOHANSEN, ROAR FRØILAND, LAGLEDER HAUGSBAKKEN, KNUT SÆTRE OG HALVARD STENSAAS.

RESULTATER, STIL 4 OMGANGER:

1. M. JAASKELAINEN	FIN	33,58
2. E. KATO HANSEN	NOR	33,70
3. R. HAIKANEN	FIN	34,04
4. T. MÄNÖN	SVE	35,36
5. T. SOINI	FIN	37,48
6. R. LAGERKVIST	SVE	38,64
7. P. TUOMINEN	FIN	38,80
8. K. SÆTRE	NOR	41,43
9. P. FRANK	DAN	41,71
10. A. TAKKALA	FIN	42,22
11. U. ALPFORS	SVE	42,76
12. H. STENSAAS	NOR	43,35
13. J. HOLSTEIN	DAN	43,60
14. C. ÅSTRÖM	SVE	44,72
15. G. THOMSEN	NOR	45,13
16. H. LAITINEN	FIN	45,82
17. M. CLAUSEN	DAN	47,23
18. R. FRØILAND	NOR	49,78
20. K. OLSSON	ISL	50,53
21. E. MALTESEN	DAN	51,69

22. M. HEINO	FIN	52,87
23. B. STEPHENSEN	DAN	53,85
24. L.-O. NORDIN	SVE	54,58
25. S. JOHANSEN	NOR	55,57
26. J. ANDERSEN	DAN	58,50
27. K. D-Johansen	DAN	59,39
28. B. DOMEIJ	SVE	61,13

Gamle "Fritt-Fall"!

Som de fleste hoppere vet så kom FF ut for første gang i 1973. En del av opplagene er utsolgt, men enda har vi følgende nummer igjen:

Nr. 4-74, Nr. 1, 2, 3 og 4-75, Nr. 2, 3 og 4-76

Hvert blad koster kr. 5,- og kan fås ved at du SENDER INN ET POSTGIRO-BLANKET MED DET RIKTIGE BELØPET TIL FRITT-FALL. Husk å fyll ut blankett-en riktig!

REDAKSJONELT

At vi også i år skulle miste en av våre kamerater under hopping, var et sjokk for oss. Måtte det bli den siste fatale ulykken. Undersøkelleskomisjonen er idag den 26/9 enda ikke ferdig med sin rapport. Dens konklusjon vil derfor i sin helhet bli offentliggjort i neste Fritt-Fall.

Bladet denne gang er på hele 44 sider, men på grunn av beordring til skole er det mulig at julenummeret blir redusert til 28-32 sider.

Det ingen tvil at den sivile fallskjermporten skylder mye til de "gamle militære hopperne". Forbindelsen mellom miltær og sivil hopping de siste årene har vært så som så. Selvfølgelig har vi en god del fallskjermjegere som medlemmer i klubbene våre, og i tillegg får vi økonomisk støtte, men offisiell utveksling av erfaringer har det vært dårlig med. Det er derfor gledelig at Rolf Tangen, som for tiden er sjef ved HJS, har tatt et initiativ i riktig retning. For første gang presenterer vi nytt fra jegerskolens hopping. Ellers kan vi nevne at en sivil utdannet hopper, Selmer Hagen, er tatt inn som instruktør ved HJS! I fremtiden håper vi å få høre om de erfaringer som blir gjort med fir-kant åpninger i 25 000 fot.

Artig er det også at innehaveren av Norges første D-sertifikat, Dave Jansen, har gitt livstegn fra seg. Han kommer snart over for å hilse på gutta!

Omslagsbildet. Atter et flott bilde av redaktøren vår i Fly-Nytt,

Per O. Pahr. Her er det NTH-fireren "KARA" som trener til VM.

Annonsepriser: Annonser settes inn etter følgende priser: Helsekr.200 Halvsider-kr.125,- og Kvartside vil koste kr.75,- Minste ordinære annonse blir 1/8-side til kr.45,- Private små annonser, f.eks: "Brukt PC til salg" vil koste kr.10,-. Samtlige priser gjelder for sidene 4 til nest siste...

Artikler i "Fritt-Fall" er ikke nødvendigvis i samsvar med redaktørens mening. Ettertrykk tillates etter nærmere avtale med red.

Abonner på

FRITT-FALL

OFFISIELL ORGAN FOR FALLSKJERM-
SEKSJONEN-NORGES LUFTSPORTS-
FORBUND.

POSTGIRO
ADRESSE

3 27 55 00
-Fritt Fall- F/NLF
Hernesvn. 29
8000 BODØ

Neste „FRITT-FALL“

KOMMER I SLUTTEN AV
DESEMBER 1977.
STOFF MÅ VÆRE RED IHENDE
SENEST 1. DESEMBER

Når du skal bestille et abonnement
så send inn en postgiro blankett og
SKRIV TYDELIG.
Bladet kommer ut 4 ganger årlig, og
koster kr.35,-

Redaktør:
BERNARD DUNCAN LYG

Accident Summaries

Reports in this column have been prepared by the USPA Safety and Training Committee from reports received from the field and are the most accurate reports possible from such input. These reports are printed in Parachutist for their educational value.

FATALITIES

Age: 45 Sex: Male
Number of jumps: Unknown
Time in sport: Unknown
Type of jump: FF 6600'
Main: SST, Strato Star,
Slider Installed
Reserve: SST 26'
Cause of death: Impact
Description of accident:

Deceased exited the Aircraft at 6600 feet for a 20 second delay. Upon opening, the main canopy had a couple of line twists and the 2 end cells were partially closed. After line twists were cleared and end cells cleared the slider was about 3' to 4' above the jumper's head. Witnesses felt the slider in this position might make the steering difficult. Deceased was going downwind and about 1000' when he cut away. He appeared to be struggling with the reserve ripcord. Ripcord pins were in pilot chute loops on impact. Top pilot chute loop broke on impact and canopy popped out about five feet. Ripcord handle was out of pocket.

Conclusion:

Jumper released main at too low an altitude and then experienced a hard pull on reserve, fumbled handle or had an impossibly hard pull as pins were still in loops on impact. Deceased probably released main because of hard steering.

PARACHUTIST/June 1977

HENSIKTEN MED DISSE
ULYKKESRAPPORTENE :
LES OG LÆR!RED

Age: 20 Sex: Female
Number of jumps: 58
Time in sport: 10 months
Type of jump: FF 30 second
Main: 1.1 7 TU
Reserve: T-10
Cause of death: Impact
Description of accident:

After attempting a two-man from 7500 feet the deceased was observed to track away from the other jumper. Upon opening the deceased apparently grabbed the Stevens lanyard and main ripcord at the same time. The main chute did not open. She apparently lost track of time and went spinning on her back trying to open the reserve. Investigators feel that she was unable to pull the reserve ripcord because of a tight ripcord pocket. The deceased had stated the day before the accident that she had trouble pulling the reserve on the ground the last time it was packed.

Note:

The reserve was out of date.

Age: 19 Sex: Male
Number of jumps: 23
Time in sport: 2½ years
Type of jump: 5 second delay
Main: T 10
Reserve: T 10
Cause of death: Impact
Description of accident:

Deceased had persistent problems in that he rolled to his right side after exiting the aircraft. He was provided with coaching prior to the jump to help correct the problem. Deceased exited the A/C, rolled over on his back, pulling ripcord of his main parachute while doing so. The delay was no more than 2 seconds of the planned 5. As the main parachute deployed, the jumper's left arm and leg momentarily became entangled with part of the sleeved canopy. This momentary entanglement caused most, if not all, of the suspension lines to become unstowed before the entanglement cleared and resulted in an extremely irregular deployment sequence and subsequent streamer type malfunction with only about a foot of canopy emerging from the mouth of the sleeve. The deceased then fell approximately seven to eight seconds under the rapidly descending malfunction before breaking away from the main canopy. His altitude at this point appeared to be 1500 to 2000 feet AGL. 2 to 3 seconds after break away the white canopy material of the reserve appeared. It was immediately apparent that

the reserve canopy had not deployed properly, as there was not complete inflation of the canopy at any time. The streamer canopy trailed behind the deceased during the remainder of the fall which lasted 7 to 10 seconds after the break-away. Investigators found the reserve Pilot chute entangled in the suspension lines of the canopy but were unable to note anything that might have caused this to occur.

Age: 23 Sex: Female
Number of jumps: 1
Time in sport: New
Type of jump: First Static Line
Main: 28' PI Telsan Tern
Reserve: 24'
Cause of death: Impact
Description of accident:

Deceased exited the A/C and experienced a streamer type of malfunction on her main parachute. No attempt was made to pull the reserve.

Note:

The instructor did not possess a USPA Instructor rating or Jumpmaster rating or US/FAI license of any class.

Age: 25 Sex: Female
Number of jumps: 400
Time in sport: 6 years
Type of jump: 5 second delay
Main: Strato-Cloud
Reserve: 24' Surplus
Cause of death: Impact
Description of accident:

Malfunction of Strato-Cloud. Apparently pilot chute in front of one cell about 1/3 of the way in from the left end. Cell was not inflated and caused rapid turns to the left. Deceased cutaway about 1800 feet and was flung horizontally for quite a distance. Deceased was wearing a Sentinel MK 2000. Inspection showed the Sentinel and electric cable pulled completely out and extended. Investigators feel there was possible disorientation from spinning canopy and horizontal separation and possible mistaking the loop in the Sentinel cable for the reserve handle and that deceased was unfamiliar with the reserve.

Recommendations:

Regular practice breakaways in suspended harness, mounting Sentinels on left side of reserve, routing Sentinel's cables through a tape channel, recommend stopping turns before breakaway, if possible without excessive loss of time and altitude.

Hopp ut i det! Abonner på

Kommer ut 6
ganger i året.

Faldskærmsspringer

Følg med i
Dansk hopp-
sport!

UDGIVET AF DANSK FALDSKÆRMS UNION

Send N.Kr.36,- på sjekk til: HANNE BURMESTER,
Lobeliavej 6,
9380 Vestbjerg,
DANMARK.

US Vikings

If you understand Norwegian,
why not send a \$5 check for
a subscription to:

FRITT-FALL

The official publication of
the Norwegian Parachute Assn.
38 pages every three months

Barnesveien 29, 8000 Bodø,
Norway